

מורה חדש (ארי קלט)
עתה ימי בלתי מבלגתי בשם ההגנות.
העורך: ד"ר א. מרמון.
המורה: מורה חדש בע"מ. ת"א. רח' הנגב 11.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Pflimlin bizalmat kért a francia nemzetgyűléstől

Algirban a francia lakosság viharosan tüntetett a Pflimlin-kormány ellen
Párizs, (AFP). — A francia parlament tegnap este összeült, hogy meghallgassa Pierre Pflimlin deignált miniszterelnök programját. Az északafrikai problémákról szólva Pflimlin kijelen-

Libánban az UNO segítségét kéri Egyiptom és Szíria beavatkozása ellen

Chamoun elnök tájékoztatta a nyugati nagyköveteket a súlyos helyzetről - Lemondott a kormány

Beirut, (Reuter és AFP). A libanoni helyzetben tegnap drámai fordulat következett be. A Számi el Szolh vezetésére alatt álló kormány benyújtotta lemondását Chamoun államelnöknek. Ezt megelőzőleg az elnök magához kérette a nyugati nagyhatalmak nagyköveteit, akiket tájékoztattott a helyzetről és közölte velük, hogy

renciai bejelentette, hogy a kormány tiltakozott az Egyesült Arab Köztársaságnál a fegyveres beavatkozás miatt. Nyilvánvalóan ugyanis kiderült, hogy a már polgárháborúvá fajult zavargásokban Egyiptomból és Szíriából becsempészett fegyveres csapatok is részt vesznek. A libanoni kormány közlése szerint

hadsereg letartóztatott 27 arabot, akik a gázai övezetből jöttek. A három bárkán fegyvereket is vittek. Az egyik ilyen beszivárgó csoportot 20 mérfölddel Beiruttól délre fogták el, a többi pedig Beirut és Tripoli között. A csónakokat a bennük levő fegyverraktárral együtt eldobták. A légihadereő őrzőiratai továbbá bárkákat fedeztek fel amelyek igyekeztek megközelíteni a libanoni partokat és a flotta motrosónakjai

elkezdtek azoknak üldözését. Ugyancsak fegyveres csoportok hatoltak be Libanon területére Szíriából is. Egy csoport megtámadta Asznoa határállomást, tüzharcba keveredett a vámőrséggel és annak öt tagját lelőtte. A támadás pontosan azon a ponton történt, ahol egy nappal megelőzőleg feltartóztatták a belga konzult, a mint autóján fegyvert csempészett be Libanonba. A kora délutáni órákban Beirut egyik nyugati negyedében összeütközés történt a hadsereg és a tüntetők között. André Sahab rendőrkapitány elesett és néhány tüntető megsebesült. Libanon sportvárosát, amelyet a múlt évben 15 millió font befektetéssel építettek, tüzvéss pusztította el. Fegyveres összeütközés történt az ellenzéki tüntetők

és a szíriai menekültekből álló Néppárt között is, amelynek tagjai ellenzik az Egyiptommal való egyesülést. Ebben a tüntetésben 15 ember súlyosan megsebesült. A hadsereg Beiruttól 40 kilométerrel délre harcra keveredett a felkelőkkel, akik elfoglalták a köztársaság elnökének nyári rezidenciáját. A kormány letartóztatási parancsot adott ki több ismert politikus, így Szalach Szalasz, Abdalla el-Jaafi. (Folytatás a 8-ik oldalon.)

tette, hogy Franciaország a béke helyreállítására törekszik Algirban és ha ennek nincs más lehetősége, akkor kénytelen további meg erősítéseket küldeni oda. Az alkalmas pillanatban a kormány megkezdi majd a tárgyalásokat az ellenségeskedés megszüntetésére. Pflimlin bejelentette, hogy kormánya közvetlen tárgyalásokat akar majd kezdeni Tunisszal és Marokkóval, az államháztartás nehéz helyzete miatt pedig adóemelését fog végrehajtani és takarékosági politikát vezet be.

Pflimlin beszéde után felolvasták a kormánylistát, amelyben négy konzervatív párti politikus is szerepel. Minthogy a konzervatív képviselők nem voltak egységesek a kormánytámogatás kérdésében, az utolsó pillanatra nem lehetett tudni, hogy az éjjeli órákban várt szavazás milyen eredménnyel fog végződni. Az általános hangulat elég pesszimista volt, különösen, amikor híre jött, hogy Algirban tegnap a francia lakosság tüntetést rendezett, amelynek során elfoglalták az algiri ügyek minisztérium épületét. A felvonulók tiltakoztak a Pflimlin-kormány megalakulása, valamint konzervatív politikusnak Algir miniszterévé való kinevezése ellen. A hadsereg ejtőernyős osztagai körülvették az épületet, amelyben mintegy ezer tüntető szorult be.

Súlyos károkat és tüzeket okozott a viharos chamszin

Mára a hőség csökkenése várható

A meteorológiai intézet jelentése szerint a két nap óta tartó súlyos chamszin ma is folytatódik, noha a hőmérséklet néhány fokkal süllyedni fog. A nagy szárazság következtében az ország északi és középső részében tüzek lehetségesek, délen pedig homokviharok várhatók. Hétfőn éjjel tüzesetek és viharok súlyos károkat okoztak a Felső-Gálliban. — A Chule völgyében lévő Má-

áján Baruch kibucban éjfélkor tűz ütött ki. A forró kelteti szél elősegítette a tűz továbbterjedését és rövid időn belül lángokban állt a gazdasági területének jelentős része. A kibuc tagjai azonnal megkezdtek az oltási munkálatokat és a környék több száz lakosának segítségével a kora reggeli órákig harcoltak a lángokkal. Az éjszaka folyamán segítségükre siettek a kirját-smónái és ros-pináí tűzoltók, valamint a környékbeli rendőrök is. A reggeli órákban sikerült urrá lenni a tüzön, de számos épület, raktár és bevetett terület elpusztult. Gedot kibucban először a lucernaföld gyulladt ki és a tűz gyorsan terjedve a kibuc épületeit fenyegette. A kárt több ezer fontra becsülik. Jeszod Hámáálán a vihar okozott sok ezer fontos kárt. Az erős szél letördelte a gyümölcsfák ágait és több fát kicsavart tövöstől.

Libanon sportvárosát, amelyet a múlt évben 15 millió font befektetéssel építettek, tüzvéss pusztította el. Fegyveres összeütközés történt az ellenzéki tüntetők

Mai számunk 8 oldal Regényfolytatás Keresztrejtvény

Bunche elutazott és még ma jelentést tesz a Scopus-hegyi incidensekről

Dr. Ralph Bunche, az UNO helyettes főtitkára háromnapos tartózkodás után tegnap visszaindult New-Yorkba. — A legigazibb béke olyan eredmények következménye lesz, amelyet csendben, a nyilvánosság nélkül értek el. Sohasesm hozom nyilvánosságra a kormányokkal folytatott megbeszéléseim tárgyát — mondotta indulása előtt. Amikor az újságírók azt kérdezték tőle, ez azt jelenti-e, hogy az UNO titkos diplomáciai módszert választott, ezt válaszolta — Diplomáciánk csendes, de nem titkos, s a nyílt diplomáciai lépésekkel együtt bonyolódik le. A továbbiakban dr. Ralph Bunche elmondotta, hogy jelenlegi látogatása, amelynek nem volt ellenőrző jellege, Hammarskjöld UNO-főtitkár utasítására jött létre és főcélja az volt, hogy megbeszéléseket folytasson Von Horn tábornokkal. Dr. Bunche elmagyarázta, hogy két felelősségteljes feladatot tölt be az UNO-ban. Az egyik az atomenergia békés célokra való felhasználásának ügye, a másik pedig az Izrael és arab államok közötti fegyverszünet betartásának ellenőrzése. Genfben találkozott Dag Hammarskjölddel az atomenergia kérdés ügyében és jelenlegi közkeletű látogatását „kis kitérésnek” nevezte Genf és New-York között. Izraeli és jordániai államférfiakkal való találkozását is mintegy véletlen jellegűnek minősítette. — Ha már itt voltam, — mondotta, — kihasználtam az alkalmat, hogy látoga-

tást tegyek Szamir Rifai jordániai külügyminiszterével és Dávid Ben Gurion izraeli miniszterelnökkel. Dr. Bunche megemlítette, hogy tegnap délelőtt részletes megbeszéléseket folytatott Jeruzsálemben az izraeli külügyminisztérium képviselőivel, akikkel számos kérdéssel tárgyalt, anélkül, hogy előre meghatározott volna a napirendet. Ezek közül mégis említett két tárgyat, amelyről szó volt ezeken a megbeszéléseken. Az egyik: az izraeli-jordániai fegyverszüneti bizottság teljes plenumával való kapcsolat, a másik pedig azon nehézségek és

komplikációk megtárgyalása, amelyek időnként felmerülnek a Scopus-hegyi karaván felmenése körül. Erről a kérdéssel ma reggel New-Yorkban részletes jelentést nyújt be Hammarskjöld főtitkárnak. Jeruzsálemi tudósítónk értesülése szerint dr. Bunche tárgyalásai nem hoztak változást Jordánia álláspontjában a fegyverszüneti egyezmény 8-ik pontjának betartásával kapcsolatban s nem hoztak eredményt abban a kérdésben sem, hogy Izrael ismét vegyen részt a közös fegyverszüneti bizottság teljes ülésén.

Merényletet terveztek Nixon amerikai alelnök ellen Venezuelában

Általános zavargások kísértében akarták a merényletet végrehajtani

Bogota, (AFP). — A Richard Nixon alelnök őrizetére kirendelt amerikai titkoszolgálati egység szóvivője közölte, hogy merénylet-kíséreltet lepleztek le, amelyet Nixon ellen akartak elkövetni. A venezuelai hatóságok segítettek az összeesküvés leleplezésében. A merényletet Caracasban, Venezuelá fővárosában tervezték. A merénylők általános zavargásokat akartak előidéz-

ni Caracasban és ennek során került volna sor a Nixon elleni merényletre. Nixon mindamellett ellátogat Caracasba, ahol megtörtént minden intézkedés biztonságának védelmére. A szóvivő elmondotta, hogy az alelnök egész délamerikai utján érkeztek hozzájuk jelentések a készülődésről. Előbb azt jelentették nekik, hogy Limában is tüntésekkel fogják fogadni Nixont.

A király meztelen...

A Klálcionista Párt tíz éven keresztül hívta fel a figyelmet azokra a súlyos veszélyekre, amelyek az államot, demokratikus rendszerét és a munkásságot fenyegetik a hisztadruti gazdaság részéről, amely elhatalmasodott a gazdasági élet felett. Ez az uralom ugyanis nem a hisztadruti trösztök versenyképességének eredménye, — melyet gyártmányaik jó minőségével, szolgáltatásaik magas színvonalával és áráikkal értek el, — hanem előjogok következménye, melyeket a rendszer bökényen adományozott.

A Hisztadrut ahelyett, hogy szakszervezeti feladatokat töltött volna be és a munkások érdekeit védene, rövid idő alatt az ország legnagyobb munkaadójává vált. Ez a fejlődési út nemcsak, hogy súlyos veszélyeket rejtett magában az ország gazdaságára, hanem ellentétben áll a munkásság érdekeivel.

Ezekre a figyelmeztetéseinkre a Mápáj állandó üszítő hadjárattal válaszolt a klálcionisták ellen. Azt ígyekezett bebizonyítani, hogy a hisztadruti gazdaság ellen emelt tiltakozó hangunk „a munkásosztály elleni gyűlölet” következménye.

Most, tíz éves üszítés után, a Hisztadrut titkára beszél ugyanilyen stílusban, de jóval élesebb és drasztikusabb hangon. Lavon többek között a következőket mondotta a hisztadruti vállalatokról:

— A hatalmi vágy nálunk a termelési vágy fölé kerekedett.

— Egy technokratikus csoport uralma a hisztadruti gazdaság felett veszélyt jelent a Hisztadrutra és az államra.

— A hisztadruti gazdaságban analitikus fejlődés és levantini gazdasági korrektség került felszínre.

— A kooperáció megölt minden termelő kezdeményezést. Legnagyobb része alacsony fokon áll és senkinek a javát sem szolgálja.

— Súlyos árat fizetünk kereskedelmi szervezésünk bukásáért.

Lavon azzal fejezte be súlyos vádiratát a munkás-gazdaság ellen, hogy „egyetlen intézmény számláját az egész mozgalom fizeti”. Kell-e megjegyezni, hogy „az egész mozgalom számláját” az ország valamennyi állampolgára fizeti, akiknek viselniük kell a súlyos adóterheket, hogy fedezzék a hisztadruti gazdaság deficitjét.

Az a párt, amely ilyen veszedelmes útra vezette az országot és amely a felelősséget viseli ezekért a súlyos bukásokért, amelyeket a Hisztadrut titkára felsorolt, nem méltó a közönség bizalmára.

A nép tömegei, amelyek súlyos árat fizetnek a rendszer bukásaiért, le kell, hogy vonják a konzekvenciát.

A KLALCIONISTA PÁRT SZERVEZETE KÖZÉPPART

Ujabb amerikai atomrobbantás

Washington, (Reuter). — Az amerikai atomenergia-bizottság tegnap közölte, hogy az Egyesült Államok újabb atomrobbantást hajtott végre a nemrég elkezdett kísérleti sorozat keretében. A jelentés csak azt közöli, hogy a robbantás az ottani időszámítás szerint 6 óra 30-kor történt, nem közölte azonban részleteket sem annak erejéről, sem pedig a felrobbantott bomba típusáról.

Amerikai ágyúkat kapott Jordánia

Megbízható értesülések szerint a transzjordán arab légő az utóbbi napokban 155 mm-es úgynevezett Haubitzer típusú ágyúkat kapott az Amerikai Egyesült Államokból. Értesülések szerint az ágyúkkal két zászlóaljra lehet felszerelni. A 155 milliméteres ágyú még nem számít nehéz tábori tüzérségnek, de az arab légiónak eddig nem voltak ilyen nagy kaliberű ágyúi.

Hermann Judit Ben-Dor Baruch

Tel-Aviv (Blau) Bné-Brák J E G Y E S E K.

SHOSHANA

SHLOMO JEDIDIA (Seelenfreund) ÉLETTARSA elhagyott bennünket 1958 május hó 12-én (Ijjar 22.) A család kéri barátait, tekintsenek el részvétnyilvánításoktól. Férje, gyermekei, unokái, dédunokái.

Munkácsiak ázkárája

1958 május 18-án, vasárnap délután 6 órakor lesz Tel-Avivban, az Allenby-úti nagytemplom feletti Szináj-teremben. Baráti összejövetel délután 4 órakor ugyanott.

Dov Grüner sírjánál

Cfát, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az angolok által 1947-ben kivégzett Dov Grüner és hat mártírhalált halt barátja sírjánál a cfáti temetőben tegnap este felé gyászünnepeket rendeztek, amelyen résztvett Menachem Begin, a Chéruv vezére, Eszter Ráziel-Naor asszony, Kneszet-képviselő, a kivégzettek hozzátartozói, köztük az érsekújvári Weisz Jákóknak (Imre), az egyik kivégzettnek a huga is, Weinberger - Karmel Abraham, a hadsereg főkapitánya, aki egyben Grüner Béla földije, elémelte az El Málé Ráchiámit és a 83-ik zsolárt, amelyet Goren ezredes, a hadsereg főkapitánya a síni harok során iktatott a hadsereg gyászénekeinek sorába. A kivégzett Drezner testvérének 9 és fél éves kislánya mondta a Jizkört.

A többszáz főnyi jelenlévő a Hatikával fejezte be a gyászünnepeket.

Begin és kísérete az esti órákban a ros-pináti katonai temetőbe ment, tisztelni a 20 évvel ezelőtt az angolok által kivégzett Slovo Ben-Joszeff sírjához. Cfát előtt az akkori várbörtön kivégző szobáját látogatta meg.

Tegnap volt (héber számítás szerint) 11 éve annak, hogy az akkori várbörtönben kivégzték a kisvárdai születésű Grüner Dov-Béla, az Ecel szabadságharcosát és három társát, akiket a cfáti temetőben helyeztek örök nyugalomra.

A XVI-ik században élt kabbalisták hamvai Cfát temetőjét az utolsó négy évszázad legszentebb temetkezési helyévé avatták. Az utóbbi évtized új szintre hozta az ősi cfáti temetőt. Népünk lángoló szívű ifjai, akik a harmadik zsidó államért áldozták fel fiatal életüket, itt alusszák örök álmukat.

Miért éppen Cfáton temették el az akkori várbörtönben kivégzett vértanúkat? Két okból: először is ez volt Akkóhoz a legközelebbi zsidó jisiv, amelyben temető volt, másodsorban pedig az arab tenger közepén élő cfáti zsidókról nem tételezte fel a mandatórius hatalom, hogy megszegve a temetés idejére elrendelt kijárási tilalmat, tüntetni merészeljenek. Csúpan az első kivégzettet temették el Ros Pinán, az országút mellett, az a helyen, ahol ma a katonai temető áll. Ez az első áldozat Slovo Ben Joszeff volt.

A régiek közül ki ne emlékeznek arra a napra (1938 június 29.), amikor az angol világbirodalom nagyságának utolsó szakaszában, kivégzették az alig 20 éves lengyel chaluco, Slovo Ben Joszeffot? A világ humánisan gondolkodó nagyjainak rüinden kísérlete, hogy az első halálraítelt kegyelmet kapjon, megett maradt. Amikor Palesztina angol fő-kormányzója értesült, hogy Slovo Ben Joszeff milyen hősiessé viselkedett a bitófa árnyékában, ezeket mondta: „Ez a nép, amelynek ilyen ifjai vannak, halhatatlan.”

Slovo Ben Joszeff volt az első vértanúja az új zsidó államnak. Őt követték még hatan, valamennyien Cfát temetőjében nyugszanak. — Róluk emlékezik meg a jisiv minden évben, Dov Grüner kivégzésének évfordulóján. Az ünnepek, mint az előtt, most is, az ő sírjának megkoszorúzásával kezdődnek.

Grüner Béla hősi halála befejezése volt annak a hősi életnek, amelyről legendák keringtek már életében is. Elettúja kötetekre való anyagot tudna nyújtani a

Elfogták az izraeli „Falia Negra”-t...

Nappal köztisztelőben álló, társaságbeli üzletember, éjjel betörő...

A tel-avivi rendőrség péntek este szenzációs fogást csinált: elfogott egy betörőt, akiről kiderült, hogy ismer, dűsgádzag tel-avivi üzletember, aki személyes barátja számos írónak, művészeknek és bejáratos a legelőgásabb tel-avivi társaságokba. A férfi a 42 éves J. B. házas és három gyermek apja. Ő maga is foglalkozik festéssel, rajzzal, sőt versírással is.

Péntek este éjjel tájban a rendőrség telefonértesítést kapott, hogy a faszorban betörő jár az egyik földszinti lakásban. A detektívek azonnal körülvették a házat és tettenérték a betörőt.

A rémült, izgatott férfinek sikerült a kezében lévő

csavarhúzóval átadni a kerítésen, azonban nem volt ideje arra, hogy lehúzza bőrkeztűjét. A motozásnál zseblámpát találtak nála. Amikor meglepetéséből felocsudott, ezer fontot ajánlott fel a rendőröknek, hogy engedjék szabadon. Amikor a detektívek erre nem voltak hajlandók, a betörő ezeket mondogta: ha lebuktam, lebuktam.

SAJÁT LUXUSAUTÓ ÉS HÁROMEMELETES HÁZ...

A detektívek felszólították a betörőt, hogy szálljon be a járóautóba. A legnagyobb meglepetésükre azonban azt válaszolta a férfi, hogy szeretne saját autóján

utazni, amely az utcán várakozik. A detektívek nem hitték szemüknek: a ház közelében egy 1957-es típusú, gyönyörű Aero-Willy's luxusautó állt, amelynek értéke tízezer font. A betörő a rendőröktől kísérve, saját autóján hajtott a tel-avivi rendőrkapitányságra.

A vizsgálat kiderítette, hogy a betörő elfogatását megelőzőleg még akkor este betört a Shenkin-utca 72 számú ház alatt lévő lakásba, mivel azonban a zsákmányt ott kevésnek találta — mindössze 1 font és 20 piasztér — szerencsét próbált a másik helyen is. Mint kihallgatása során elmondotta, az utóbbi időben főleg készpénzre pályázott, mert pénzre van szüksége, hogy befejezze Tel-Aviv északi negyedben épülő háromemeletes házat, amelynek értéke közel százezer font. Az épületben pince, több garázs és műterem is készült, mert az előkelő betörő szabad idejében festéssel is foglalkozik.

Első kihallgatása után a detektívek helyszíni szemlét kísérték a férfit négyszobás lakásába. A rendőrök itt is meglepetés érte, amennyiben olyan lakás látványt tárult szemük elé, amelyhez hasonlót még alig láttak. Az egyik rendőr meg is jegyezte: „Ilyen lakások eddig csak panaszosoknál, nem pedig betörőknél láttunk.”

A KÜLFÖLDI UTAZÁSOK TITKA...

Vasárnap reggel megbilincselte szállították a betörőt a tel-avivi főkapitányságra. A kopaszodó, jómódú polgár benyomását keltő férfi szótlanul haladt el luxusautója mellett, amely még ott várakozott a főkapitányság épülete előtt. A nyomozóknak elmondta, hogy az elmúlt héten több betörést hajtott végre, Tel-Aviv északi részében, ahonnan nagymennyiségű készpénzt és ékszert lopott. A módszere általában az volt, hogy a verandán keresztül jutott a lakásokba és így jutott a szobákba, amelyeket kifosztott.

A lopott ékszereket külföldön értékesítette, ahová időnként külön ebből a célból utazott.

A nyomozás természetesen még folyik az ügyben. Annyi már kiderült, hogy az úri-társaságok betörője olyan lakásokba tört be, ahol előzőleg, mint szívesen látott vendég jelent meg.

IZRAEL A NEWYORKI IPARI VILÁGKIÁLLÍTÁSON

Két nappal ezelőtt nyílt meg a newyorki Colosseum hatalmas épületében a második nemzetközi árumintavásár, amelyen Izrael is részt vesz.

Rövid idővel a megnyitás előtt bemutatott az izraeli pavillont az izraeli fejlesztési kötvény amerikai tulajdonosainak, akiket A. B. A. Even nagykövet vezetett végig a kiállítási termekben. A látogatás célja az volt, hogy bebizonyítsák a fejlesztési kötvény vásárlóinak hogy befektetésük megfelelően gyümölcsözők Izraelben és az izraeli ipar felveszi a versenyt a külfölddel.

Azonban nem ez a bemutatás célja. A kiállítás „kivánatos” vendégei ezúttal nem a newyorki zsidók és nem is a nagyközönség, hanem egy kis csoport: a newyorki nagyáruházak bevásárlói.

Ezek a bevásárlók, akik a newyorki áruházak és kereskedelmi vállalatok megbízásából működnek, többszáz millió dollár értékű behozatali engedélyekkel rendelkeznek. Valamennyi kiállított arra vágyik, hogy ezek a bevásárlók érdeklődjenek valamely árucikk iránt és a pavillonban hagyják névjegykártyájukat. Ez ugyanis azt jelenti, hogy az illető bevásárló érdeklődik az áru iránt és ha az

zsidó nemzeti újjáéledés legelső korszakáról. — Nem fordult még elő a világtörténelemben, hogy egy halálraítelt hónapokig a siralomházban tartanak csupán azért, hogy aláírja a kegyelmi kérvényt.

Rajta kívül nem volt még ember — nemcsak zsidó — aki inkább az akasztófát választotta, minthogy aláírja az angolok által elintéztet kegyelmi kérvényt és ezzel elismerje az angolok erec-jiszraéli törvénykezési jogát. (Az „elintézés” alatt annak a három magasrangú angol tisztnek szabadlábrahelyezése értendő, akiket az Ecel Grüner Dov-val egyidőben akart kivégezni.)

De Grüner Dov hajthatatlan maradt. 1947. április 16-án az akkori várbörtön kivégzési cellájában Drezner Jechiellle, Alkási Mordechájjal, Kásáni Eliezerrel együtt kivégezték.

A későbbi idők folyamán alakja az angolokkal szembeni ellenállás mintaképe lett. Hősiességét a rámatgáni rendőrséggel szemben felállított emlékmű hirdeti, miután ő vezette a rendőrség elleni fegyveres támadást.

Két hónappal kivégzése után ugyanabban a cellában végezték ki az alig 21 éves érsekújvári származású Weisz Jákókot, Ábsalom Chábit és Neker Méirt. Feinstein Méir és Bárzani Mose a jeruzsálemi angol börtönben — kivégzésük előtt — önkézzel vetettek véget életüknek.

Galili-Gemeiner Ervin

árak megfelelnek, létrejön a vásárlás.

A kiállító pavillonokban nem bonyolítanak le végleges üzleteket. Az üzleti kapcsolat mindössze abból áll, hogy a bevásárló otthagya névjegyet. Rajtuk kívül természetesen nagyszámu köztársaság is látogatta a kiállítást, amely igyekszik megismerkedni a kiállított államok iparával és kereskedelmével. A múlt évben 700 ezer látogatója volt a kiállításnak, az idén pedig egymillióra számítnak.

Ennek figyelembevételével nem csoda tehát, ha a pavillonok nemcsak kereskedelmi, de rendkívüli propagandafonosságú is van. Eppen ezért „becsempészték” a pavillonba olyan kiállítási tárgyakat, amelyek nem kereskedelmi célt szolgálnak. Így például hatalmas tetszetős rajz szemléteti a kiállítási terem falán Izraelt, mint a Biblia és termelői munka országát. A terem központjában Méir Dáchán, izraeli szobrász egyik műve áll.

A bemutatón több, mint száz izraeli üzem vett részt, 15 cég árusít emléktárgyakat, könyveket és különböző élelmicikkeket.

Az izraeli pavillon az idén jóval nagyobb, mint a tavalyi és minden tekintetben kielégíti az igényeket.

A pavillont Aba Alchánáni mérnök tervezte. Négy hónapon keresztül építette a pavillont, amely Izraelben készült és szétszedve szállították a kiállítás színhelyére.

A BERLINI KÖNYVÉGETÉS 25-İK ÉVFORDULÓJA

„Hitler győzelme esetén is fennmaradt volna Einstein, Freud és Thomas Mann gondolatainak lényege”

New-York (STA). A hamburgi egyetemi könyvtárban emléknapot tartottak annak a napnak a 25-ik évfordulóján, amikor a náciak a berlini Opera-téren máglyára vetették a zsidó és demokrata irodalom 20 ezer kötetnyi remekművét. Dr. Theodor Heuss német elnök, akinek művei akkor szintén máglyára kerültek, az emlékgyűléshez intézett levelében azt írja, hogy „ez nem jubileum, hanem egy szegényteljes nap emléke.”

Az egyetemi könyvtárban százezrekre állították ki az

akkor elégetett műveket, amelyek között Einstein, Freud és Thomas Mann írásai is szerepelnek.

A New-York Herald Tribune tegnap vezércikkben emlékeztet meg erről a napról. „Fel kell tételeznünk, hogy még Hitler győzelme esetén is megmaradt volna Einstein, Freud és Mann gondolatainak magva, mert — úgy, mint az égő csipkebokor, amelyet Mózes látott, — a lángok sohasem falhatják fel a könyveket.”

A lap leírja, hogyan ujjongott és örvendezett a berlini diákság, amikor az égő könyvek lángjai megvilágították az eget Berlin fölött és az SA emberei sorra dobálták a lángokba az emberi szellem nemes termékeit. „A szabad embereknek mindig résen kell lenniük azokkal szemben, akik uralkodni akarnak az emberek gondolatai felett és el akarják nyomni a szabadságot” — írja a New-York Herald Tribune.

Cimfestőt keresek sürgősen.

Csak ívrit- és angolnyelvű szöveg írásában jártas jelentkezést kérem.

JURÁNYI, Tel-Aviv, SPINOZA 9. (Este 1/7-1/8-ig)

Szobrászt KERES

játékár- és babagyár.

Kizárólag elsőrendű, gyakorlott erők írásbeli jelentkezését kérjük: ADVERTISING SHEFET, TEL-AVIV, ALLENBY-UT 32. 10000 jelképe.

Karamanlisz abszolút többséget kapott a görög választásokon

Előre törtek a kommunista is

Athén, (Reuter). — Tegnap tették közzé a vasárnap megtartott görög választások majdnem végleges adatait, amelyek szerint az eredmény Konstantin Karamanlis volt miniszterelnök radikális pártjának győzelmét hozta és abszolút többséget biztosít számára a 300 tagu parlamentben. Minden jel szerint a radikális pártnak 173 biztos helye van a parlamentben az eddigi 164 helyett. Ez a kis különbséget okozta az előző kormány bukását, mert Karamanlis ilyen helyzetben nem akarta magára vállalni a választási törvény módosításának felelősségét.

A választások meglepetése azonban nem a radikálisok győzelme, hanem a kommunista által támogatott ADA szélső baloldali párt előtérzése, amely egészen szokatlan méretű volt. Ennek a pártnak az előző parlamentben 18 képviselője volt, most pedig 78 mandátumot kapott és így a legnagyobb ellenzéki pártja lett a parlamentnek a liberális párt helyében. Az ADA igen népszerű jelszavakkal indult a választási küzdelemben éspedig a nyugati rakétabázisok felállítására elleni tiltakozással, valamint önálló külpolitikai irányzat követelésével. A kommunista barát párt a liberális és a többi kisebb párt rovására szerezte mandátumait.

Az ADA, amely első alkalommal 1951-ben vett részt választásokon, mindazoknak a támogatását élvezte, akik a polgárháború után betiltott kommunista pártot szavazták. A párt élén John Pszaidesz 70 éves oroszországi születésű görög áll, aki a forradalom előtt az orosz parlament, a Duma szocialista képviselője volt, majd

a forradalom után Görögországba emigrált.

A liberálisok képviselőinek száma felére, azaz 33-ra zsugorodott. A kis pártok ugyszólván eltiúntek a politikai arénából és összesen 13 mandátumuk van. Egyetlen pártönkivül sem választottak meg.

TONIGHT
...and every night...
The popular DANCE-BAND
DUCE CARLO
TAXI-SERVICE
BOGRASHOV
RAMAT AVIV NIGHTCLUB

HABIMA H
Kirját Chájim, május 14., szerda
A TOJÁS

UJ OLYMPIA PÁRIZSI MUSIC HALL
Tel-Aviv, május 14., szerda
ZOA-ház, este 8.30
A PETERS NÖVÉREK

Jiddis zenés színház
Rámátájim, máj. 14., szerda, este 8.30 órákor
premier:
SZIMCHESZ BAJ JIDN
zenés vigjáték 2 felvonásban

JOSZEF BULLOFF
és kitünő együttesének legközelebbi műsora:
ANNA FRANK NAPLOJA

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:
ELADÁSOK KEZDTE: 3.30, 7.15 és 9.15 órákor.
ALLENBY: Casino de Paris
ARMON DAVID: A szexyen utája
CAFON: Cabberial éjszakák
CHEN: Sloop tide
DAN: Dianna
EDEN: Éjszakai lányok
ESZTER: Valami érték
GAT: A béke völgye
MAXIM: A fiatal idegen
MIGDALOR: Egy párisi nő
MOGRABI: Jeanne Engels
MATMID: Éjszakai átjáró
OPHIR: Die Dentschmeister
ORION: Henschel, a fuvaros
PEER: This could be the night
SDEROT: Le Guerisseur
TAMAR: Esclaves pour Rio
TEL-AVIV: Aprüssi szerelm
TCHÉLET: Asszony a választáson
JARON: Sayonara
ZAMIR: Tizenkét dühös ember

Radio
5718 Ijjar 24.
1958 május 14., szerda.
Az izraeli rádió magyar adása 21.30 órákor a 33.3, 43.9, 407 és 460 m-es hullámhosszon hallható.
6.30: Máj tovu, 6.35: rövid hírek, 6.37: torna, 6.47: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hangtűzelek, 7.58: rövid hírek, 11: néphangverseny, 12.15: Harry Belafonte énekszámai, 13: könnyű zene a Kol Jiszraél zenekarának előadásában, 13.30: hírek, — 17: rövid hírek, 17.05: „Vidám ritmusok”, 18: ifjúsági műsor, 18.30: könnyű zene, 18.45: a héber nyelv rovata, 19: hírek, 19.17: műsorismertetés, — 19.20: népdalok, — 19.35: cházán-dalok, — 20.25: Dávid Grünshalg hegedűl, Moshe Lusztig zongorakísérettel (Iszji Dobroven: Szonáta), 21: hírek, 22.05: a Kol Jiszraél zenekarának hangversenye 22.30: tánc- és dalparádé, 23: híresszefoglalás.
Párhuzamos műsor:
18: „Ösbenutató”, Bracha Friedman zongorázik (Haendel: Menuette; Mozart: Variációk; Turina: Unnepély; Mayer: Szvit), — 18.15: orgonaszámok (Preseovai: Sanzone; Cézár Frank: Corall), 18.35: Rosa Krakauer (szoprán) brazil dalokat ad elő, 19.30: hírek könnyű héber nyelven.
A hadsereg műsora:
18.33: Kedvelt dalok kívánság-műsora, 19.10: a hadsereg zenekarának hangversenye, 20.30: „Rivaldafény”, 21.15: katonaszimpá, 21.45: tánczene.
Ügyeletes győgszertárak
Tel-Avivban 19-24 óráig
Dr. Schwarz, Allenby 17, telefon 24-553; Bilu 21, telefon 24-063; Ahava, Dizengoff 165, tel. 24-717; Reitblatt, Nachlat Benjámin-utca; Baruch, Schunat Hatikva, telefon 67-605; Ghika, Jaffa 4/19, telefon 63-429 (23 óráig).

Az események margójára

NAGYHATALMI ÜGYNÖKSÉG

Ez a rovat külpolitikai eseményekkel foglalkozik és azért állítjuk egész tudatosan, hogy az izraeli kommunista párt által rendezett május elseji kilengések ebbe a keretbe tartoznak. Még a felületes szemlélő számára is világos, hogy a Náziréti és Um-el-Fách'm-ban lefolyt kódolások és zavargások semmiféle összefüggésben sem állanak az izraeli arabok helyzetével, vagy a kormány és az arab kisebbség viszonyával. Az araboknak meg van a képessége a Kneszetben és helyi hatóságokban, ahol ügyes-bajos dolgokat szelölözgetnek és gyakran kihátrálnak a Mápám szívesen rendelkezésükre álló apparátusát is panaszaik előadására. Így tehát ezen a téren semmi szükség sincsen a MAKI-ra, amelynek különben is egészen más feladatai vannak.

Um-el-Fách'm megtartja a napokban megtartott tömeggyűlése, amelyen a lakosság — jóformán kivétel nélkül — éppen a MAKI tevékenysége ellen tiltakozott, egy jogos panaszt emelt a kormány ellen. „A kormánynak le kell fékeznie a kommunista lázítást, ha azt akarja, hogy béke uralkodjon az arabok körében.” — Már néhányszor komoly tárgyalások folytak a kormány és a Kneszet körében a MAKI betiltásáról és az, hogy erre nem került sor, főleg a Mápám és a Chérut ellenkezésének tudható be, amelyek nem akartak „veszélyes precedenst” teremteni. Pedig nehezen érthető, hogy ez a két politikai párt miért helyezi magát egy szintre a MAKI-val, amelynek egész lényege és tevékenysége azt bizonyítja, hogy nem izraeli politikai párt, hanem egy idegen hatalom itteni ügynöksége és csak a külföldről kapott utasításokat hajlja végre, tekintet nélkül az országban fennálló tényekre és fejleményekre.

Nehéz elhinni, hogy az év 365 napja közül a MAKI csak véletlenül választotta azt a napot, amelyen Abdul Nasser a moszkvai nagy-parádé diszvendége volt és a kirendelt orosz tömegek

Irja: Arad Gideon

előtt hangoztatta a „zionista-imperialista ügynökök” elleni harcát. Persze az is lehetséges, hogy az utasítás nem Moszkvából jött, hanem a helybeli vezérek buzgósága kezdeményezte a kísérő zenét a moszkvai hangversenyhez. Valószínűleg nem a MAKI-n múlt, hogy a függetlenségi ünnepeken folyt le az izraeli lobogókkal feldíszített arab városokban és falvakban. De a MAKI csak május elsején tett komoly erőfeszítést annak kimutatására, mi mindent tud tenni „az elnyomott izraeli arabok érdekében”.

A MAKI ebben az esetben — szorosan követve egy idegen hatalom példáját — valószínűleg az arab nacionalizmus szócsovéként szerepel. Nacionalizmus alatt ebben az esetben a Nasser-féle diktatúra vonala értendő, amelyről csak az amerikai külügyminisztérium „szakértői” hiszik, hogy nem azonosítja magát a Szovjetunió közeli és afrikai célkitűzéseivel. Egy majdnem feladásba ment kifejezést használva, azt is lehet mondani, hogy a MAKI zsidó és arab tagjai egyaránt „ötödik hadosztály” képeznek Izraelben.

Nem kell mindig követnünk idegen példákat, de néha még az amerikai törvényekben is van nálunk alkalmazható, igen józan észszerűség. Van egy amerikai törvény, amely elrendeli, hogy minden idegen ország ügynökségét — a diplomáciai kirendeltsége kivételével — mint ilyet, be kell jegyeztetni. Ennek alapján az amerikai felsőbírósg már évek előtt megállapította, hogy az ottani kommunista párt idegen hatalom ügynöksége és ezért be kell jegyezni. A párt erre nem volt hajlandó és ezért a törvény megszegése miatt betiltották.

ATOMFEGYVERES ZÓNA

A Rapacky-terv, a csúcskonferencia, az északi sark elenőrzése és hasonló tervek feletti hangos vita teljesen háttérbe szorította

Halvard Lange, norvég külügyminiszter megállapítását, hogy a Szovjetunió a rakétabázisok egész sorozatát építette ki, amely a Balti-tengertől Európa közepéig terjed. Ezt később a német hadügyminiszter is megerősítette. Érthető, hogy a nyugati államférfiak elutasították a Rapacky-tervet, amely ilyen körülmények között nagyon is irrealisnak látszott.

Az orosz rakéta-vonal legészakibb bázisa a kelet-német Rügen szigetén, a Balti-tengerben fekszik. Lengyel területen áll az ennek háttérjévé képező Kolobrzeg támaszpont. Egészen előretolt bázis a kelet-német Erfurt mellett, a nyugat-német határ veszélyes közelségében. A láncolat központját valószínűleg a csehszlovákiai Reichenberg (Liberec) mellett épült hatalmas támaszpont képezi és úgy hiszik, hogy innen irányítják az egész bázis-láncolat működését. Ezenfelül még három bázis van Csehszlovákiában a Javornik tövénben, Bohumín (Lundenburg) mellett és az orosz határ közelében fekvő Snina-ban. Magyarországnak, az eddigi értesülések szerint, egy támaszpont jutott, a Balaton közelében. Két támaszpont épült Romániában, az egyik a Kárpátokban, a másik a Fekete-tenger partján. A láncolat déli szárnya Bulgáriában van, ahol egy kilövőtelep a hegyekben, a másik a görög határ közelében, a harmadik pedig a Fekete-tenger partján épült. Így tehát összesen 14 rakétakilövőtelep áll készen az 1600 kilométer hosszú vonalon a Balti-tenger és a görög határ között.

Az illető kommunista kormányok sorra cáfolják ezeket a tényeket, de a nyugati hírszolgálat azt is megtudta, hogy a bázisok a rövidtávú rakétákon kívül T-2 típusú közepetávú orosz lövedékekkel is fel vannak szerelve. Ez a két részből álló folyékony üzemanyagot hajtott 75–80 tonna súlyú rakéta atomrobbanó szerkezettel van ellátva és állítólag 2000–2500 kilométeres távolságot ér el. Legújabb Csehszlovákiában három üzem kezdte meg a

Rakéták gyártását és az orosz gyártmányú távölvedékek mellett már cseh rakéták is találhatóak a bázisokon.

Amikor Amerika fél év előtt bejelentette, hogy rakétabázisokat akar felállítani Európában, bizonyára már tudomása volt az orosz rakétatelepek épüléséről.

PETROLÉUM SZÖVETSÉG

A szokásos fenntartással fogadjuk a Kairón keresztül Moszkvából érkező jelentéseket, hogy Abdul Nasser és Nikita Chruscsev között „teljes az egyetértés” minden fontos politikai kérdésben, beleértve a palesztinai problémát is. A kairói propaganda már egy év óta ezt a teljes egyetértést hangoztatja és így nehezen érthető, hogy miért volt szükség újabb tárgyalásokra és újabb megegyezésre.

Ennél jóval nagyobb fontosságot kell tulajdonítani annak a hírnek, hogy a Szovjetunió fogja elvállani az egyiptomi petroléumforrások kihasználását. Nasser már évekre előre eladta országa egész gyapot-termését a kommunistáknak — akik azt dumping áron vetik a világgiacon — és most már nem tud mást kínálni, mint a koolajat. Ugy a Szinaj-félszigeten, mint Egyiptom nyugati sivatagában az elmúlt év alatt több helyütt koolajforrásokat találtak, amelyek ugyan nem érik el az iraki petroléumtelepek bő termelését, de mégis komoly gazdasági tényezővé képeznek. A moszkvai tárgyalások egy része valószínűleg arról folyik, milyen feltételek mellett vegye át a Szovjetunió a koncessziót.

Az oroszok ugyan szeretnék jó üzleteket kötni, de politikai célok elérésére mindig hajlandók lemondani a nyereségről, sőt hajlandók rá is fizetni olyan gazdasági-politikai befektetésekre, amelyek komoly eredményeket kecsegtetnek a távoljövőben. Feltételezhető, hogy Nassernek igen kedvező feltételeket fognak felajánlani, talán a tiszta nyereség 75 százalékát, vagy még ennél is többet, míg a más arab országokban működő nyugati petroléumvállalatok csak nemrég emelték 50 százalékra az arab kormányok haszonrészesedését. A japánok 56 százalék felajánlása után nyertek koncessziót Szaudiában.

Az oroszok természetesen arra számítanak, hogy a pénzéhes arab kormányok verszemet kapnak a példa láttára és hajlandók lesznek az oroszoknak „tisztára kereskedelmi alapon” koncessziót adni, vagy pedig erősen meg fogják szorítani a már működő angol és amerikai vállalatokat. Hogy a lólab né lássék ki oly nagyon, az sincs kizárva, hogy egyiptomi cég alatt működő orosz vállalkozás fog koncesszióért vetekedni Szaudiában és a perzsa öböl olajdús sejkjeiben, sőt talán Irák is ajánlatot fog tenni. Ha az oroszoknak ezen az úton sikerülne a vetniük egyes közeli keleti petroléum-mezőkön, olyan jó üzlet csinálnak, hogy nyugodtan leirhatják a Nasser által Szinajban elvesztett hadifelszerelés nem csekély ellenértékét.

Nem neki való szerep...

A hollywoodi Goldwyn Mayer filmársaság elhatározta, hogy megfilmesíti Clark Gable életétörténetét. Már el is készült a film forgatókönyve, megbízták a rendezőt és kijelölték a műszaki személyzetet, csak a főszereplő személyében nem tudtak még megállapodni. A rendező azt javasolta, hogy a darab főszerepét játssza el maga Clark Gable, mire a producer rászólt: — Menjen már! Ez igazán nem neki való szerep...

(The Hollywood Reporter)

Ralph Bunche Izraelben

Az angyalt általában hőfehérnek szokták elképzelni, ez a békeangyal pedig, akitnek neve dr. Ralph Bunche fekete, de hát a zsidóknál minden másképpen van, az ő békeangyaluk fekete. Jordánia újból zavarja köreit és bár hivatalosan elismerte, hogy csak és kizárólag az UNO felelős a convoy-jal kapcsolatos ügyekért, ez az álláspont sincs ezt betartani és állandóan csomót keres a kájkán. Hammarškjöld, dr. Urutján kívül, dr. Bunche-ot is kinevezte az Olajfák hegyével kapcsolatos problémák tisztázására, ezzel és még talán más, egyelőre titkos problémával kapcsolatban látogatot el hozzánk újból. Bunche nem érdemtelenül kapta meg a béke Nobel-díjat az arab-izraeli konfliktus terén elért teljesítményeiért. Nélküle nem lennénk ott ahol vagyunk.

Mohammed Ibrahim Seif-el-Dine, egyiptomi delegátus és dr. Walter Ejtán, az izraeli kiküldött többször kijelentették, hogy a rodoszi béketárgyalások Bunche nélkül kétszázötven százalékosan valószínűleg meghusultak volna. Mindkét fél már lemondott a megegyezés lehetőségéről és csomagolni kezdte holmiját a Rózsák szállójában, de Bunche sosem adta fel a reményt. Gyakran negyvennyolc órán keresztül nem állt fel íróasztala mellől. Átlag öt órát alszik éjjel, Rodoszból csak három órát aludt. Bunche jól megtermett, nagy darab ember, több, mint száz kilót nyom, Rodoszból több, mint húsz kilót leadott. Az egyik izraeli delegátus felindultságában az asztalra dobta ceruzáját, mely tovább pattant és megütötte az egyik arab delegátust, aki megsértődve azonnal elhagyta a termet. Bunche volt az, aki újra békét teremtett, miután az izraeli bocsánatot kért. Egy más alkalommal az arabok nem akartak kezét fogni az izraeli delegátussal, akit nekik bemutattak. A gyűlés végeztével Bunche félrevonta az arab delegáció vezetőjét. „Ez nagyon komoly dolog — mondotta neki. Képzeld el, hogy milyen óriási felelősség hárul önre, ha az izraeliek féltékenykednek a tárgyalásokon, mert önök megsértik a jómodor elementáris szabályait.

Az arab azt válaszolta, hogy neki személyesen semmi kifogása sincs a kézfogás ellen, de a küldöttség szótöbbséggel a kézfogás ellen döntött. Ezzel szemben hajlandó béketárgyalásra az izraelivel Bunche szobájában. Az arab érkezett el sőnek. Amikor az izraeli belépett az ajtón, nemcsak az egyik kezét szorította meg, hanem mindkettőt. — Ugy viselkedtek, mint két testvér, kik évek óta nem látták egymást — meséli Bunche. Pár perc múlva arabul kezdtek társalogni, bocsánatot kérve tőlem, mivel én nem értem ezt a nyelvet. „A kutyafáját — tört ki Bunche — beszéljétek annyit arabul amennyit akartok, ne törődjétek velem, igyekezzetek megérteni egymást...”

Bunche tisztában volt munkájának fontosságával. Az izraeli fegyverszünet az első közöztartozott és az egész nemzetközi szervezet presztízse veszélyben forogott. Az egész világ figyelemmel kísérte az eseményeket, ér-e valamit az UNO, törődnek-e utasításával? Bunche nagyon ügyesen titkolta, hogy gyakorlatlan ezen a téren, úgy vezette a tárgyalásokat, mint ha egész életében ezt csinálna volna.

Mrs. Doreen Daughton, a titkárnője mesélte egyszer, hogy Bunche sose jött ki a sodrából. Amikor az idegek pattanásig feszültek Bunche a biliárdszobába ment, vette a dákót, a néhány per-

cig játszott, aztán folytatta az ülést.

A rodoszi béketárgyalás nem volt gyerekjáték. A két fél nem beszélt egymással, csak a közvetítőn keresztül értekeztek. Még a napirendet sem volt egyszerű megállapítani. Bunche minden dokumentumot aláíratott mindkét féllel. Mint utólag mesélte, azt azért tette, hogy hozzá szokjanak az aláírásokhoz. Sohasem hozott elő egy paragrafusnál többet, bár az egyezményt előre kidolgozta, mert ez halálra ijesztette volna mindkét félét. Negyvenkét napon keresztül folytak az idegőrlő tárgyalások és miután az egyiptomiak beadták a derekukat, négy nap múlva már megérkezett a transzjordániai delegáció.

Március 11-én már megvolt az egyezmény, azonban csak április 3-án merték aláírni. Bunche annyira közel hozta egymáshoz a két delegációt, hogy a jordániaiak megkérték az izraeli-eket, maradjanak még egy napig, mert bankettet adnak az egyezmény tiszteletére. Hogy milyen időben folytak a tárgyalások arra jellemző a titkárnő beszámolója: Sose volt alkalma egy rövid sétát tenni a gyönyörű szigeten. Amikor mégis sétára indult, pár perc múlva jött utána a jeep, mely visszavitte Bunche irodájába, mert sürgős szükség volt rá. A titkárnő nem egyszer elájult a kimerültségtől és brandyvel fokozták munkaképességét.

Nyolc éve nem volt Bunche szabadságon, amikor a béketárgyalásokat folytatva 1949-ben, mégis minden energiáját latbavetette és a végén csaknem életével fizetett végletlen jóakarataért. Amikor még uyanazon év, 1949. szeptember 17-én öt ismeretlen feltartóztatta Bernadotte gróf, Bunche felesége autóját és húsz lövés adott le rá, az első halott nem Bernadotte volt, hanem André Serot ezredes, aki Bunche szokat helyén ült az autóban. Bunche véletlenül késett három órát. Bernadotte halála után teljesen egyedül viselte a felelősséget a békeszerződésért és mint mostani látogatása bizonyítja, ezt a felelősséget ma is magáénak érzi. (f. e.)

JÓ TANÁCSOK „KEZDŐ” MINISZTEREKNEK

Lord Mancroft, angol tárcanélküli miniszter szűk baráti körben elmondta, hogyan készült elő magasrangú minisztériumi tisztviselő a tapasztalatlan, „kezdő”, minisztereket első beszédeikre. Lord Mancroft elmondta, hogy a minisztériumban kidolgozott első parlamenti beszéde kizárólag egyes helyein titkosított betűket talált, mint: FGSBSTE, TDB, és WPS.

Mikor felvilágosítást kértem erre vonatkozólag — mondta lord Mancroft, — a tisztviselő nagyon csodálkozott tudatlanságomon és felvilágított: FGSBCSTH a kezdőbetűi a „For God sake, be careful, stick to brief” (az Isten szerelmére, legyen elővigyázatos, tartsa magát a szöveghez) mondatnak, a TDB azt jelenti, hogy „Thump despatch box!” (az asztalra csapni!) és a WPS jelentése: „Week point, shout!” (gyenge pont, kiabáljon!).

Nagy emberek mondták: Charles Tschopp: „A káromkodás a férfiak gyakori és jellegzetes sirásmódja.” Herder: „Sokkal rosszabb, ha az ember erősennek teszi magát és így visszaél az erővel, mintha egyáltalán nem lenne erősen.” La Rochefoucauld: „A féltékenység mindig a szerelmelem szünetek, de nem mindig hal meg vele.”

A füstszűrős cigaretta kedvelőinek

EZ

AZ

20 EXQUISITE CIGARETTES 610 PRUTA

DUBEK FILTER

AZ ÚJ ERŐSEN SZÜRŐ DICO FÜSTSZÜRŐVEL. SVAJCI SZABADALOM No. 95066.

Menekülés az érzelmek elől

Néhány szó a színház kríziséhez

Írta: Dr. STARK VALÉRIA

A színház kríziséhez hozzászólt már szinpadai szerző, direktor, gazdasági szakértő, kultuszminiszterium és kritikusok. Előadásokat és színpadon tartottak már erről a témáról. Az olvasó és a színházbarát nem egyszer sóhajtott fel megkönnyebbülten, miután polémiát olvasott erről a témáról reggeli kávéja mellett: hála Istennek, megtalálták végre a probléma megoldásának módját! Azonban korai volt az öröm, mert már a következő étkészélnél ellenőrzést olvashatott az esti újságban, amely a napnál is világosabban bizonyította, hogy a fent említett megoldás tisztára ostobaság. A színházbarát végül is elszomorodik és úgy érzi, hogy végleg nem érti a dolgot. Jobbnak látja a probléma megoldását a hatalmasokra bízni: a színház szakértőkre, a kritikusokra és a művészekre, akik megint csak tovább vitatkoznak. A vita pedig továbbra sem vezet eredményre.

A más, egyik nagy héber napilapunk hasábjain a publikumot kívánja aktívabb közreműködésre serkenteni. Azzal vádolja színházi kritikusainkat, hogy egyoldalúan, szűk látókörből kiindulva és a külföldi irodalmat partolva írják véleményüket. Azt javasolja, hogy nyújtsanak a színházi rovaton belül véleménynyilvánítási lehetőséget a publikumnak, amely szerte gyökeret a helyesebb módon és helyesebben ítéli meg a darabot és produkciók értékét, mint a hivatásos kritikusok. Más energikusan sikraszáll az izraeli szerző érdekében és kellemezen megdobogtatja nem egy izraeli szerző szívét, kinek darabját — az enyémhez hasonlóan — felvették a színház repertoárjába, de különböző „repertoár-politikai” oknál fogva nem adták elő. A cikkíró szerint nincs joguk abszolút mértékkel mérni izraeli darabokat azoknak, akik annyi silány külföldi darabot tüztek műsorra az utóbbi években. (Bon-mot-szerűen hangzik, de így van: ha mindenképpen meg kell bukni, úgy bukjanak meg inkább izraeli szerzők darabjával!)

Ha egy problémát ennyi oldalról vitatnak meg és ilyen következetes megacsisággal, úgy nemcsak abban lehetünk biztosak, hogy krízis van, még pedig súlyos, hanem abban is, hogy nem a megfelelő rétegben keresztek az okát.

Furcsa, de így van: izgalmas időkben nem a nyugatban keresünk menedéket, ellenkezőleg, még nagyobb izgalmat, még erősebb feszültséget keresünk. Remegő idegeink feszültségét nem szemlélő pihenésben igyekszünk feloldani, hanem fokozott izgalommal próbáljuk a meglévő fedni, elfelejteni. Minden idők katonái legszívesebben izgalmas kártya- és szerencsejátékokat játszottak a fronton. Politikai és gazdasági krízisek idején a kabarek és a mulatóhelyek megsokszorozzák forgalmukat; ledér és izgalmas szórakozás után néz az is, aki különben komoly és elmélyedő. Az utolsó huszoneg év, mely nem volt egyéb, mint súlyos és kevésbé súlyos krízisek, meglévő és előrelátható katasztrófák megszakítás nélküli láncolata, ma már tisztán és foghatóan érzelmi formáló erejét az emberek karakterén. Gyorsan és könnyen élni, minél gyorsabban, minél könnyebben és minél felelőtlenebbül, ez a jelszó, „mert

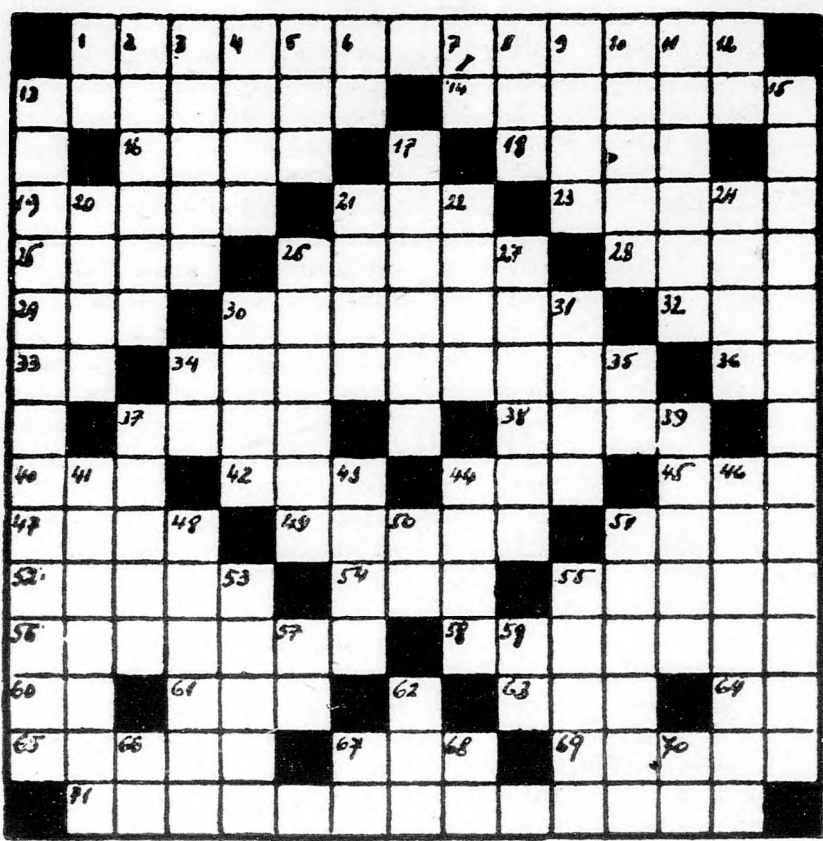
és titkolták a remegő kisgyermeket ott a mélyben. Nem csak a színház van krízisben és nem csak a sok tucat mozi, a sok ezer néző befogadó cirkusz és a látványos külföldi táncszínpadok támogató kultúrcsarnok az oka, ha a színházak nézőtere üres. Egész érzelmi életünk az, ami krízisben van, mert olyan problémáink vannak, amelyek megoldása, amelyekre nincs elég ereje és krízisben van egész szellemi életünk is, hisz annak mozgató ereje és útmutatója az affektusban rejlik. A színház krízise csak egyik szimptomája egy súlyos betegségnek, mely sok szimp-

Elmúltak az idők, melyekben Goethe tanácsa a színházra vonatkozólag mértékadó lehetett: „A közönségnek először nívós produkciók által fejleszteni és képezni kell az ízlést és a hozzáértést, azután majd meghallgathatjuk véleményét és kívánásait.” Igazságtalanul vádolják egymást színházi producens, szerző és kritikus egyaránt. A neveletlen gyermeket nem ők nevelték nagyra, hanem a kor.

Sokat gondolkoztam egy furcsa jelenségen, melyet színházainkban láttam: az érzelmes, vagy megható helyzetek, amikor minden valamire való embernek könnyű föltárgatja a torkát, rendszert — nevetni szoktak. Sokáig azt hittem, hogy színházhoz nem szokott közönségnek reakciójaival állók szemben, vagy meggyőző erő hiányával vádoltam a színházat. Ma tudom, hogy tévedtem. E bántóan hamis reakciót nem okozza sem kultúra, sem pedig meggyőző erő hiánya. Önvédelemtől van szó itt is. Az emberek menekülnek az érzéstől, mert ha egyfajta érzésnek megengedik, hogy keresztül-törje a gátat, akkor a többi is követelni fogja a jussát. És a „többi” között ott van az az egy, az a borsasztó, mely elől menekülnek; a félelem. Nem Gotthe és nem Bernard Shaw mérkőznek itt Terrence Rattigan-nal és Mose Sámir-ral, hanem Stevenson, Eisenhower, Malenkov és Chruscsev mérkőznek szédítő méreteken, hidrogenbomba küzd az atombomba ellen és a sekélyes pillanatnyi izgalom narkotikum a halálfélelem borzasztó bizonytalansága ellen. A színházpublikum fölényszer lemosolyogja az érzelmeiket; harsányan, mértéket felül kacag a sikamlós részletek fölött és egy estére megint sikerült elfelejteni a félelmet. Blazirt felöltött játékszának saját maguk előtt

és titkolták a remegő kisgyermeket ott a mélyben. Nem csak a színház van krízisben és nem csak a sok tucat mozi, a sok ezer néző befogadó cirkusz és a látványos külföldi táncszínpadok támogató kultúrcsarnok az oka, ha a színházak nézőtere üres. Egész érzelmi életünk az, ami krízisben van, mert olyan problémáink vannak, amelyek megoldása, amelyekre nincs elég ereje és krízisben van egész szellemi életünk is, hisz annak mozgató ereje és útmutatója az affektusban rejlik. A színház krízise csak egyik szimptomája egy súlyos betegségnek, mely sok szimp-

KERESZTREJTVÉNY 366

Vízszintes: 1. Amerikai magyar filmrendező, teljes nevén. 13. Tízjegyű szám, melyet sorozatosan robbanó töltény. 14. Illemszabály. 16. Ékezetelt héber úr. 18. Vízszintes: vegyi elem, idegcsillapító. 19. Vízszintes: hamis, nem eredeti. 21. Ékezetelt arlekin. 22. Sokszor jobb a rokonnál. 25. Vízszintes: angol szó. 26. Kúpos szerző, eszközt (s=sz). 28. ...ális, kölesönös, viszonyos. 29. Haza, 1-2 betű felcserélve. 30. Csomagolásra használt, átlátszó műanyag. 32. Jugoszláv város. 33. Skálahang. 34. Flandriai király, a sörmondabéli feltalálója. 36. K. Z. 37. Holland-indiai sziget (y=j). 38. Német hlgy. 40. ...iáció, kiségűzés. 42. Mesterember. 44. Vízszintes: Free on Board. 45. K. M. I. 47. Két szó: 1. Gróf Monte Christo szigete. 2. Nyugat-Szibéria fölfolyója. 49. Abraham szolgája, Ismáel anyja. 51. Ékezetelt, héber kereszt. 52. Vízszintes: Héber harisnya, zokni. 54. Savanyú eredeti gyümölcs. 55. A Nagy Antillák második legnagyobb szigete. 56. A Kaukázus legnagyobb csúcsa. 58. Névelővel, magyar-zsidó, kiről utacát neveztek el Tel-Avivban és Haifán. 60. R. L. 61. Héber kert. 63. Zamatja. 64. D. S. 65. Német város, Nagy Károly király, 3-ik betű duplázva. 67. Héber szalma. 69. Ékezetelt, hol pénzt, hol időt. 71. Francia festő (1810-1879), a politikai karikatúra klasszikusa, teljes nevén.

Függőleges: 1. ...let, világlátás. 2. Francia szabvány-minta. 3. Jelzőkészülék, ék. fel. 4. ...oár, kövezet, járda. 5. E. D. N. 6. Société Anonyme. 7. ...teor, hulló csillag. 8. R...us, eleven mozgás. 9. Szenvedéséről híres bibliai alak. - 10. Vízszintes: Német gyári védjegy. (á=e). - 11. Második világháború kitérősekor a francia köztársaság elnöke

363 SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTESE: Vízszintes: 1. MADAME DE STAEL, 13. TIBERIS, 14. GORDIOS, 34. TRAFALGAR, - 58. DOUGLAS, - 81. ORINOCO, REMETE. Függőleges: 13. TEMPERAMENTUM, 15. STANISLAVSKI, 25. ARAGON, 27. LUGANO, - 41. AMERIGO, 46. ARIADNE.

tómának összességéből áll. Tüdőgyulladást nem lázcsillapítással gyógyítanak, hanem azzal, hogy megölik a kórokozót. Ahhoz, hogy színházi krízisünk látát csillapítani tudjuk, olyan kórokozót kellene megölnünk, amelynek nem találtuk meg az ellenszerét eddig.

De azért csak küzdünk tovább, ha nincs penicillinünk, úgy borogatással, aszpirinnel és szeretettel. Küzdünk az ellen, hogy az emberiség a kritikai szellem és az érzelmi megnyilvánulását izgalmas szórakozások hajszolásába fojtja. És ha majd szégyenlősen megjelene az első könnyecpp színházlátogató fiataljaink arcán, úgy tudni fogjuk, hogy megszűnt a bizonytalanság és a félelem és helyt adott egy magasabb rendű mérkőzésnek a színházi irodalom arénájában.

Ujdonságokról

Írta: LÖBL MARGIT

GYÜMÖLCS ÉS ZÖLDSEGFELEKRŐL

Az utóbbi hetekben egyes gazoz- és fagyaltkioszk-tulajdonosok bevezették a frissenpréselt sárgarépale (mae gezer) árusítását. Az ujdonságnak nagy keletje van, legtöbbször csak percekig tartó sorbanállás után lehet hozzájutni az üdítő italhoz, amely nem csak felhűtést jelent az ember számára, hanem vitaminok szempontjából is fontos jelentősége van.

Egyik egészségügyi folyóiratunk érdekes tudósítást közöl arról, hogy Dániában a szokásos vendéglőkön kívül gyümölcsvendéglők vannak, melyekben friss, izes gyümölcsöket szolgálnak fel a vendégek. Ilyen dániai stílusú gyümölcsvendéglő (érthetünk alatta büffét, vagy espressót is) nálunk is igen kívánatos lenne mind az üzleti, mint a lakossági életük érdekében, akik üzleti ügyeiket, vagy napi munkájukat a forró napon, az utcán szaladgálva végzik. De kívánatos lenne azért is, mert az espressó, vagy gazoz, vagy fagyalt, sőt még a sorbanállás mellett elérhető sárgarépale is nem mindenki ízlését elégíti ki, azonkívül, hogy az előző háromféle együttvéve is messze van attól, hogy tápláló eledelnek is lehessen számítani.

Gyümölcsstermésünk ma is elég gazdagnak mondható, évről-évre örvedetesen gyarapszik is, különösen eper, ringló, dinnye, sárgadinnye, szőlő, és még annyi másfajta zamatos gyümölcsünk terem melyekkel nem csak magunk, hanem az idegen látogatók, turisták, világjárók ízlését és kívánságát kielégíthetjük, — dániai mintára — tiszta, csinos gyümölcsvendéglőkben, frissen mosott állapotban, ízletesen adagolva és tálalva.

TENDERISING SALT — PUHÍTÓ SÓ

A legkeményebb és izmokkal átszőtt húsok puhítását, gyors megfőzhetőségét szolgálja a fent nevezett angol készítmény preparáló só, melynek hatására a legkeményebb izmok szokásos összehúzódása elmarad, a hús friss, zamatos, aromás és redukált főzés mellett vajpuha lesz.

A só, mellyel a húst, vagy hússzeletet mindkét oldalán csak egész vékonyan megkenjük, egyben sózza is a húst és ezért külön sózni nem szükséges. A sóval megkent húst egy-két óra hosszat jégsekretyben állni hagyjuk, ezen idő alatt preparálódnak, illetőleg megpuhulnak az izmok. A folyamatot sem a meleg, sem a fagyasztás nem zavarja meg. Mennél tovább hagyjuk így állni a húst, annál gyorsabban fő meg. Persze nem tanácsos túlzásba vinni a pihenhetést, mert akkor teljesen szétfőhet, foszlányokra válhat a hús. A só kis üvegben, a jobb fűszer- és csmegeüzletekben kapható, egy üveg ára 2—3 forint, ami hosszú időre elegendő.

HAGYMAS KEKSZ

A Frumín kekszgyár legújabb ötféle kekszgyártmány közül meglepetést csak a hagymával, fokhagymával és koménymaggal ízesített sós keksz hozott, melynek fogyasztásakor izes, májzsíros pirítósa gondolunk.

A hagymás keksz (ez a neve), amely nemcsak izes, de igen izletes is, teahez borhoz, sörhöz és vendéglő apró szendvicsek készítéséhez is igen alkalmas. Mialta ilyen erős ízeket tartalmaz, csak hozzáillő töltelékkel tölthetjük. Ilyenek elsősorban a máj- és húspástétomok, hús és felvágottak, gombaszaláták, mustáros tojás, chacilim-saláta, velőpástétom, stb. stb.

Nem illik hozzá, sajt, vaj, majonéz, túró, ikra és hal-félék, avokádó, stb. Az ilyen

szendvicseket csak vékonyan töltjük és bármint is rakunk rá, soha ne tegyünk annyit és úgy, hogy lecsüngjön róla a töltelék. Olajbogyóval, egész apró pirosretekkel, uborkákkal és friss snittlinggel díszíthetjük, de a gombaszendvicsekre apróra vágott zöldséganyagot szórunk.

A további négyféle keksz-ujdonság közül az egyik mákkal, a másik sum-mal, a harmadik kávéaromával, a negyedik vajassal, cukros-vaníliával készült, mind a négy édes és azonkívül, hogy keksz formájában fogyaszthatjuk, sütemény nélkül készíthető összerakott tortához, vagy puncsbombához is igen alkalmasak, az alábbi összeállításban:

Malakoff-torta kekszből 1 kg, Nagy négyzetes kekszeket cukros, sötét tejeskávában megmártunk (nem áztatjuk). Hosszú torta-lalón egy sor kekszet lerakunk, erre krémet, majd ismét kekszet és krémet, míg megfelelő nagyságú lett. A krém a következő: 10 dkg margarint 12 dkg porcukorral habosra keverünk, egy tojássárgát, 10 dkg darált mandulát s ha kell egy-két kanál tejet keverünk hozzá. A megtöltött tortát jégsekretyben fagyasztjuk, majd tálaláskor tejszínnel bevonjuk.

Keksztekerés:

Negyed kg kekszet összetörünk jó apróra, azután 3 dl meleg tejjel leöntjük, belekeverünk két kanál kakaót, 10 dkg darált diót. Krémet készítenk 10 dkg cukorból, 10 dkg margarinnal és fél dl konyakból, jól összekeverjük. Az áztatott keksz-masszát margarinnal megkent vajpaprira kenjük, erre a krémet egyenletesen rákenjük és mint a tekerest szoktuk, összesodorjuk. Másnapig, vagy csak 2-3 óra hosszat jégsekretyben fagyasztjuk.

Nagy emberek mosolya

Gárdonyi Géza sokat foglalkozott spiritizmussal és telepátiával. Egyszer a vonat szuggerálni akart egy nőt. Állandóan koncentráltan nézte és azt „szuggerálta”, hogy feljére forduljon. A nő rossz médium volt és nem fordult meg, úgyhogy Gárdonyi mérges lett és a szép szó helyett azt gondolta, hogy „forduljon meg már, ronda nőszemély!”

Es, ime, a nő megfordult és haragosan mérte végig Gárdonyit.

— Nem is akartam megbántani és bocsánatot kérek — hebegte az író zavartan, az utasok legnagyobb meglepetésére.

Szini Gyula a kitünő magyar esszéista és műfordító a magyar sajtó ismert és megbecsült munkása volt. Több lapnak volt az állandó munkatársa, de egyiknél se volt állandó állása. Egyik barátja egyszer jóindulatul érdeklődött, nem ajánlottak-e neki állandó állást az újságírók?

— Egyszer vagy kétszer ajánlottak nekem állandó állást a lapkiadók, — válaszolta Szini Gyula —, de különben nagyon rendeselek voltak hozzám.

Irinyi Dániel, a híres magyar fiatal korában nevelő volt. Mikor 1858-ban a botbüntetés megszületését követelte, egy volt tanítványa kiáltott közbe a parlamentben:

— Kár, hogy húsz évvel ezelőtt, amikor nevelőm volt nem mostani elvei szerint járt el!

— Látja válaszolt nyomban Irinyi, — a maga példája is azt bizonyítja, hogy a botbüntetés nem használ semmit.

UJ KELET

REJTVÉNYPÁLYAZAT SZELVÉNY 366

Név:

Cím:

Uj irra VILÁGSATTÓ?

John Kimche:

Uj irányzatok az izraeli gazdaságpolitikában

Most, hogy a jubileumi nagy ünnepek lezajlottak, az izraeli közvélemény érdeklődését a színjázi események óta legnagyobb bepolitikai és gazdasági vita köti le.

A jubileumi év légrégebben ez a vita különbözik minden előző politikai összecsapástól. Nem személyi, vagy pártalapokon, hanem magas nemzeti síkon folyik. Egy teljesen új gazdasági irányzat bevezetéséről van szó, amelynek főpónensei Pinchas Lavon, a Hisztdrut főtitkára és Pinchas Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszter.

E két vezető nem áll egyedül. Felfogásukat alátámasztja az Eszkol pénzügyminiszter és az u. n. „új iskola” hívei, akik a gazdasági prioritások és az igazi tervezés bevezetését követelik az eddigi „partizán” gyakorlat helyébe.

Ugy látszik, hogy a munkásmozgalom belül a legénység egyre nagyobb számban zárkózik fel Lavon mögött, de ezidőig még úgy ó, mint az új iskola hívei harcban állnak az ellenük felsorakozó hatalmas érdekvédelmekkel.

Pillanatnyilag úgy látszik, mintha Lavon kezében volna a kezdeményezés. Ennek fő oka az érdekes megfigyelés, hogy Lavon és a nézetét osztó munkásvezérek, hogyan értékelik ki a jelenlegi helyzetet.

Elsősorban leszögezik, hogy az izraeli helyzet nem hasonlítható össze sem az oroszországi, ahol 100 százalékosan irányított gazdaságok folyik, sem az angolai államostott iparvállalatok helyzetével.

SEMBENEZNI A VALÓSÁGGAL

Mert Angliában a szocializált szektor aránylag kis részét alkotja a nemzetgazdaságnak. De Izraelben, a kooperatív szektor az állam gazdasági struktúrájában uralkodó szerepet tölt be.

A valóságban a helyzet az, hogy, egy vezető „gazdasági revizionista” szavait idézve, az izraeli munkásoknak, ha további gazdasági előnyök akarnak kicsikarni — már nincs ki ellen harcolniok. Legfeljebb önmaguk ellen.

Az új iskola szerint a Hisztdrutnak a jelenlegi valóság fényében teljesen át kell szervezni struktúráját, át kell értékelnie funkcióját. Eddig az történt, hogy a Hisztdrut iparvállalatának többsége gazdasági tevékenységét ugyanazok a szempontok vezényelték, mint a mandátum alatt. Az állam tízéves fennállása alatt e vállalatok felfogásában és rendszerében semmi lényeges változás nem történt.

Olyan gigantikus intézmények, mint a Szoel Boné, vagy az Egged autóbussz kooperatíva a mandátum korszakában, mint a jisuv különleges gazdasági eszközei fejlődtek ki.

E vállalatok munkamódszere és gazdasági filozófiája nem változott meg a zsidó állam rezsime alatt sem, olyannyira, hogy most — más Hisztdrut vállalatokkal együtt — eljutottak arra a pontra, ahol érdekeik összeütköznek az állam érdekeivel. Ha nem is valamennyi, de a Hisztdrut szektor vállalatainak egyrésze, a szerzett jogok birtokában, mint óriási érdekvédelmi, függetlenítik magukat nemcsak az állam, de maga a Hisztdrut ellenőrzésétől is.

Senki sem vonja kétségbe, hogy számos kooperatív nagyvállalat — beleértve azokat is, amelyeket ma támogatnak — döntő szerepet játszott az állam dinamikus fejlődésében. Kezdeményező-készségről és bátorságról tanuskodtak számos olyan életbevágóan fontos vállalkozásnál, amelyekre a magántőke nem volt hajlandó kockázatot vállalni.

De a helyzet odafajult, hogy, ha e vállalatok teljes hatalmát nem török meg, reakciós elemekké válnak és az ország fejlődését is veszélyeztethetik. E veszély felismerése készteti rá Lavont és a hozzá hasonlókat sürgős akcióra. Feltevése szerint Ben Gurion teljes mértékben támogatja az akció, melynek célja a Hisztdrut trösztök egyeduralmának megtörése és nemzeti ellenőrzés alá való vetése.

Bennfentes körök nem tiltakoznak, hogy a válság kitörésében az utolsó szalmaszál a Szoel Boné beavatkozása volt a Shell társaság és Isaac Wolfson (az újonnan alakult PAZZ olajtársaság elnöke, — a szerk.) közötti tárgyalásokba, amely beavatkozás szembeszállt a kormány utasításaival.

A NAGY KÉRDÉS

A fentiekből nyilvánvaló, hogy nem személyi összecsapásról van szó a Lavon által vezetett Hisztdrut csoport és a Szoel Boné igazgatói között. Ez tisztára melléktünet. A nagy kérdés

most egyrészt Izrael jelentős méretű kooperatív szektorának nemzeti ellenőrzés alá való vetése, másrészt e hatalmas gazdasági intézményeknek tervszerű decentralizálása.

E fejlemény legszembetűnőbb ténye, hogy nem a munkásvállalatok ellenfeleinek támadására, hanem a szakszervezeti és munkásmozgalmi vezetők egy tekintélyes csoportjának belső kezdeményezésére alakult ki.

Hogy az új gazdasági irányzatok iskolája a Hisztdrut keretében bontakozott ki, ez az új vitalitásnak és rugalmasságnak örvendés jele, amely tulajdonságokkal a hatalmas munkásmozgalom a múltban bizony nem igen dicsekedhetett.

(Jewish Observer and Middle East Review.)

Verdihez egyszer, hatalmas, erős fiatal ember rontott be és arra kérte, hogy hallgassa meg az általa komponált szimfóniát.

Verdi a fiatal embert a zongorához ültette és szembenben nélkül hallgatta a rosszul előadott rossz darabot.

— Most a véleményét akarom hallani — mondta a fiatal ember, mikor befejezte a zongorajátékot, — de a legszíntébben mondja meg, hogy tetszett a szerzeményem.

Verdi bántosan nézett a fiatal emberre és ezt mondta: — Már hogy mondhatnék ősziinte véleményt, mikor maga sokkal erősebb nálam.

A telavivi mozik heti műsora:

CASINO DE PARIS — Allenby mozi

Szellemes kerettörténet egy nagyszerű revühöz. Európa legnépszerűbb filmsztárja Catherine Valente énekel, táncol és Vittorio de Sica ez a szeniális olasz színész, egy pompás figurával gazdagítja életművét. Látványos, szórakoztató film, a maga műfajában a legjobbak közül való.

DIANA — Dan mozi

Történelmi film a Mediciek korából armánnyal, összeesküvéssel és rengeteg szerelemmel. Lana Turner kitűnő alakításával méltó feltűnést keltene, ha még nélkülözne is azt a vihart, amely élete körül most zajlik. Partnere Roger Moore illúziót keltő figurát ad.

SOMETHING OF VALUE — Eszter mozi

Kenjában, a forró afrikai országban elkecseregett harc dúl a telepések és a bennszülöttek között. Lélekzetelállítóan izgalmas film, mely jól érzékelteti az afrikai élet keménységét, küzdelmet és ellentmondásait. Rock Hudson a főszerepben.

THE YOUNG STRANGER — Maxim mozi

A fiatalság sajátos problémáit érdekesen tárgyalja ez a film. Sok elmélyültséggel, a valóság talaján ábrázolja a fiatalok küzdelmeit, válságait. Egy nagytehetségű fiatal színész, James Mac Arthur játssza a főszerepet.

DIE DEUTSCHMEISTER — Ophir mozi

Hangulatos bécsi film egy tiroli lánykáról és a ferencjózsefi kor császárvárosáról. Andaitó muzika, kitűnő alakítások és minden megnyerő kelléke a szórakoztatásnak. A két Schneider a főszerepekben, Hans Moser és egész sor nagyhírű színész a többi szerepekben.

ESCLAVES POUR RIO — Tamar mozi

Tisztelegő lányok elvetemült lánykereskedők karjaiba kerülnek. A kíváncsnál is izgalmasabb, kalandosabb történet a délamerikai alvilág életéből.

TWELVE ANGRY MEN — Zamir mozi

Izgalmas esküdtzéki tárgyalás a kerete a filmnek. Henry Fonda kitűnő alakítása és a többi szereplő emberábrázoló ereje avatják élményszámba menő előadásá a film drámát.

UNE PARISIENNE — Migdalor mozi

Ezúttal is tökéletes hozzáértéssel találja Brigide Bardot vonzó szépségét. Rendező és operatőr tudományos felkészültséggel aknázza ki e rendkívüli jelenségeknek a közönségre gyakorolt vonzerjét.

LE NOTTI DI CABIRIA — Cafon mozi

Federico Fellini megrendítő filmje egy szerencsétlen sorsu utcalányról. Giulietta Masina, ez a nagyszerű színésznő, felejthetetlen alakítást nyújt.

ROTTERDAM,

a világ legmodernebb kikötője

(Emlékezésül egy hőselkü nép szomorú napjaira)

Irta: Dr. DENES BELA

A második világháború kitörésekor a holland nép még reménykedett abban: megismétlődik-e a csoda s megőrizhetik-e függetlenségüket és semlegességüket, miként az az első világháború ideje alatt történt? De 1940 május 10-én a náci kormány megröghanta Belgiumot és Hollandiát, azzal az indoklással, meg kell akadályoznia az angol csapatok partraszállásának lehetőségét. A holland királyi ház és a holland kormány Angliába menekültek, a holland katonaság és a nép azonban ellentáit és már öt napja kemény harcokban próbálta hazáját megvédeni. De mit tehetett ez a kis nép, amely háborúra sohasem készült, a világ legnagyobb katonai hatalma ellen? Reménytelen küzdelem volt ez s Rotterdamra, a hollandusok büszkeségére, a világ egyik nagy tengeri kikötőjére is rátelepedett a közeli leveretés szívszorító hangulata. De az emberek dolgoztak, mint rendesen, mert elképzelhető hollandus ember dolog nélkül, s elképzelhető kikötő-forgalom, zürzavar, zaj és láрма nélkül?

1940 május 14-e volt s az emberek éppen végeztek ebédjükkel, mikor megjelentek a német repülőgépek, a félelmetes bombázók. Olyan alacsony repültek, hogy még a felségjeleket is könnyen leolvashatta mindenki. Rotterdamnak sem légháború utégei, sem vadászgépei nem voltak. A náci számára tehát játék volt az egész. A bombázók ide-oda röpködtek, mint a traktorok a szántóföldeken. Negyven percig tartott ez a röpködés és negyven percen belül Rotterdam teljes belső területe megszánt létezni. Egy óráig, nagy, 800 ezer lakosú várost letörték a föld színéről. Mindössze néhány épület maradt épen. A város gótikus székesegyháza, a városháza, két vagy három ház és egy régi szélmalom, melynek szárnyát a szél forgatta tovább is, mint ha semmi sem történt volna.

Es aztán a német megszállás. A holland hadsereg leteszi a fegyvert, de a holland nép nem török meg, folytatja a passzív ellenállást, ennek keretében védi és bújtatja a zsidókat is. A viszony a megszállók és a hollandusok között egyre romlik, a nácioknak be kell látniok, hogy ezt a népet sem tudják megnyerni a végén, 1944 szeptemberében, inkább bosszúból, mint gyakorlati okokból, hiszen a németek akkor már elvesztették a második világháborút, felrobantják Rotterdam kikötőjét is. Levegőbe repülnek a mólók, a dokkák, a silók, úgy látszik, elvesztett minden.

Ó, polgárság, melyet oly sokszor és annyian ócsárolunk, magamat is beleértve, azért néha messze fönylően megmutatkoznak erényeid, melyek folytán méltán vetted át Európa népeinek vezetését politikában épp úgy, mint minden másban.

1940 május 14-én még füstölögték a porráégett házak, még nagyban folyt a mentők hősie küzdelme egy-egy emberéletért, de egy kertben, Isten szabad ege alatt, már összegyülekezett néhány tekintélyes polgár, Rotterdam városának polgármestere, Oud professor, a Kereskedelmi Kamara elnöke, a Kamara titkára és megszülettek az első tervek Rotterdam újjáépítésére. — „Egyikünk sem sirt, — jegyezte föl a Kamara titkára, — fájdalunk sokkal mélyebben üt bennünk.”

Es megkezdődött a munka, amely folyt az egész német megszállás alatt, a németek ellenére, de jófor-

mán az orruk előtt. Összeszedték mindenekelőtt a használható dolgokat. 52 millió téglát kapartak ki a romokból, 65 ezer tonna vasbetonról szedték le a cementet és 160 ezer 9–18 méter hosszúságú cölöpöt ástak ki, mert Rotterdam ilyen cölöppökre épült. Addig, amíg volt benzín, teherautókkal, később lovasokocsikon, mikor már sem benzín, sem ló nem volt, kézikocsikon szállították el mindezt elhagyott helyekre, ahol gondosan elrejtették a németek elől. A cölöpöket például régi, használaton kívüli csatornák vizébe süllyesztették. A vasbetont és a téglákat a földbe rejtették. Csak ez tette lehetővé, hogy 1945 május 5-én, mikor a város felszabadult s polgárai örömtűzekkel ünnepeltek, a munkát nyomban meg lehetett kezdeni. S mivel nem voltak szakmunkások, mert azokat a németek elcipelték, s még nem tértek vissza, átképző tanfolyamokat létesítettek, s rövid időn belül volt munkás elég.

S közben a város főépítésze, Cornelius van Traa, elkészítette a terveket is. Eleinte bizony még csak arra gondolt, hogy kissé újjáépítik a régi Rotterdamot, az évek előrehaladtával azonban egyre többen és többen jöttek rá: egészen egyedüli alkalom ez, hogy eltűnjenek az ódon, keskeny, szűk utcák, apró házacskák és felépüljön a világ legmodernebb városa és legmodernebb kikötője.

Es ez történt! Es az, hogy a város kisajátított 168 hektár területet az építkezésekre, s mindenki szó nélkül belenyugodott ebbe és abba is, hogy határozatot hoztak: előbb a kikötőt építik fel s csak azután a várost. A polgári együttműködésnek és együttérzésnek olyan példái mutatkoztak, mint soha máskor és soha másutt. Traa tervei szerint például, a nagy, óceánjáró gőzösk mölőit úgy tervezték, hogy a város főutcájáról látni lehessen a hajókat. A kormány képviselője ezt költségvetési okokból ellenezte. Es történetesen aznap délután érkezett be a második világháború befejezése után az első nagy, hollandus óceánjáró, piszkosan, sérülten, agyonhasználtan, s mikor a rotterdamiak meglátták régi, valamikor ragyogó fehér hajójukat ilyen állapotban, sírni kezdtek, nyiltan, mindenki előtt. Es ekkor a kormány képviselője visszavonta tiltakozását a tervekkel kapcsolatosan. — „Megértem, mire gondoltok, — mondta — egy város nemcsak kőből és acélból áll, de ideákat, ideálokat, érzelmeket és impulzusokat is megtestesít, sok-sok emberi élet egybehangolódását.”

Es ez a teljesen új, modern Rotterdam, melynek megcsodálásra sorra jönnek a világ építészei, s amely 2000 millió forintjába került a holland államnak, népek és Rotterdam városának, ma áll, él és New-York után, a világ legnagyobb kikötője. Messze mögötte következik London, Antwerpen, Marseille és Genova. Es annak ellenére, hogy az új Rotterdam ennnyire modern és a régi Rotterdamból a székesegyház és városházán kívül semmi sem maradt, a városnak megvan a maga holland karaktere, nyugalma és — lelke. A belvárosban mindössze 12 ezer lakást építettek, de az utak és utcák nyilegyenesek, sokszor 90 méter szélesek és a most már újból 800 ezer főt számláló lakosság zöme a

peremterületeken, kertesházakban él, ahol kedvükre hódolhatnak világszerte ismert kertészkedési szenvedélyüknek. A közlekedést nem akadályozzák a teherkocsik, miután megfelelő elvezető utcák vannak. A gyűrakat kitelepítették és a sok, csúnyábbnál-csúnyább raktárépület helyébe egyetlen, 9 emeletes raktárház épült, amelyben 200 nagykereskedő raktárai kaptak helyet. Mondanunk sem kell, hogy Európa e legnagyobb raktárépületének — 120.000 négyzetméter a területe! — külön teherpályaudvara van, 400 autó elhelyezésére szolgáló garázs, postahivatal, bankja, vendéglő és így tovább.

A kikötő biztonságáról s radar-berendezés gondoskodik. Es az áru ki- és beáramlása oly gyorsan történik, mint a világ egyetlen kikötőjében sem, hiszen a legmodernebb berendezések könynyiték ezt meg.

Rotterdam, az új Rotterdam, nagyon szép város. A belváros házai természetesen magasak, de mégsem keltik az amerikai építmények jellegét. Szélesek az ablakok, tiszták az utcák, sok a kis vendéglő és kávéház, mégtöbb a virág és a békét, nyugalmat talán leginkább az jellemzi, hogy délután, a munkaidő befejeztével az utcákat, a 90 méter széles főutakat, ezer, meg ezer kerékpár lepi el, mert Rotterdamnak, mint a többi hollandus városnak, még mindig a kerékpár a fő közlekedési eszköze. Igen, ez bizonyos konzervatívizmust jelent, de jelent hűséget a tradícióhoz, szellemiséghez, jelenti azt, hogy nem a gyorsaságot s az agyontechinizált világot tartják a legfontosabbnak. Rotterdami Erasmus szelleme lebeg a város felett, amelyet ő bizonyosan ismer és megismer, ha lakói előtt új és nemismer is. A város turistahivatala kimutatta, hogy tavaly kerekelt 100 ezer ember nézte meg a várost a hatakmás városnéző autókön, s ebből körülbelül 75.000 ember — rotterdami lakos volt.

Ismerkednek városusokkal, melyet a német barbárság lerombolhatott ugyan, de polgárainak szeretete, áldozatkészsége, kitartása és elniakarása szebbé és jobba varázsolta, mint volt valaha is.

„ADENAUER EGY LUMP”!

Ezt mondta Arthur Demler, nyugatberlini postás munkahelyén, a lankowitzi postahivatalban, több kollégájának fülehallatára. Röviddel rá azonnali hatállyal elbocsátották. Megokolás: „Durván megsértette a munkaadóját.”

A postás pert indított a munkabírószágon és kérte, hogy hatálytalanítsa a felmondást. A bíróság helyt adott Arthur Demler kérésének és kimondta, állami alkalmazottaknak is joguk van rá, hogy politikai személységekről nyilvánosan véleményt mondhasanak és kritizálhassák őket.

Gerhard Poesche, munkabírószágon azt is elrendelte, hogy a postást helyezzék vissza állásába és régi jogaiba.

— Kétségtelen, hogy a felperes a megengedettnél erősebb kifejezést használt — mondta ki a bíró ítéletében —, de hiszen a politikuskok a választási küzdelem hevében még zafatosabb kifejezéseket vágnak egymás fejéhez és mégcsak becsületlétértért pert sem indítanak egymás ellen.

A NAGY CSALÁD (KINFOLK)

(REGÉNY) Irta: PEARL S. BUCK

(29)

Jamesnek úgy tűnt, mintha az anyja soha nem hagyta volna el az ősi falut. Legalább is úgy viselkedett. Az idegenben eltöltött hosszú évek ellenére, gyökerei az ősi hazában még mindig olyan mélyen és erősen ölelték át a földet, mint valamikor. Mindenkiel szemben megtalálta a megfelelő hangot, soha nem tévesztette el a címetek és az idősebb, valamint fiatalabb menyekkel, férjekkel és gyermekekkel szemben a régi szokásokban előírt kifejezéseket használta. Mrs. Liangot mindeki szerette, egyszeribe vége volt élesnyelvűségének. Gyöngédebb lett és nyugodtabb.

— Mamanak tetszik itt, — állapította meg Mary.
— Ez az igazi hazája — válaszolta Chen.
— És mégis, Mrs. Liang nem esett vissza a régi idők ósdi felfogásába. Nagyon örült Mary kis iskolájának, felkereste a falu lakóit és buzdította, hogy küldjék gyerekeiket az iskolába tanulni. Amerikában a szülők kötelesek gyermekeiket iskolába járattatni, — mondotta neki.

De a falusiak megdöbbentek erre a tirannizmusra.
— Hát akkor ki dolgozik ott? — csodálkoztak. És amikor Mrs. Liang azt magyarázta, hogy a dolgozó ember még nem tudós, ha olvasni tud, — nem hitték el neki.

Egy este Mrs. Liang a lányának bölcs tanácsot adott.
— Ezek a falusiak nem akarják megérteni, hogy az ember, amellyel, hogy olvas, munkára is képes. Be kell nekik bizonyítani, hogy ez igenis lehetséges.

Ő maga mosdatta a gyerekeket és segítette a konyhában. A Liang-asszonyok nem kevésbé voltak meglepve ettől, mert azt hitték, hogy Mrs. Liang mint tanult naplopó fog viselkedni. Híre egyre terjedt a vidéken, a Liangok birtokán túl is és messziről jöttek az asszonyok, hogy tanácsát kérjék és mivel asszony volt, még azt is el merék mondani neki, hogy Tao bácsi mennyire elnyomta és kizsákmányolta őket. De Mrs. Liang óvatossá volt. Tudta jól, hogy az elnyomás olyan kardot jelent, melyet két kéz ragad meg és mind a kettő a birtokáért, a hatalomért küzd.

— A szegényeknek nincs mindig igazuk, — figyelmeztette egyszer James, amikor fia éppen panaszkodott, hogy Tao bácsi mily kevés megértést mutat a szegényekkel szemben. — Előbb azt kell megállapítani, hogy ezek az emberek miért szegények. Talán nem akarnak dolgozni, talán tolvajok, vagy pedig mert szerencsétlenség érte őket? Csak miután tisztán látod helyzetüket, segíthetsz nekik. Egyeseket kényszeríteni kell a munkára, ez a legjobb eszköz, mert különben éhen vesznek.

— De Tao bácsi túl kegyetlen, — tartott ki James.
— Igen, ő túl kemény, — ismerte el Mrs. Liang. — De éppen ezért, te ne légy túl puha.

És Marynek ezt mondta: Bátyádnak, Jamesnek ügyes, jó asszonyra van szüksége.

— Igazad van, mama, — válaszolt Mary, — de hol találunk ilyet neki? Amióta Lili férjhezment ahhoz a Charlie Tinghez, nem más lánya.

— James buta! — kiáltott fel Mrs. Liang.
— Mi kifogásod volna Rose ellen, mama? — kérdezte Mary, pedig tudta, hogy anya nem jó szemmel nézi a fiatal ápolónővért. Mrs. Liang nem sokat tartott az olyan fiatalasszonyokról, kik férjüket mellett dolgoztak.

Mary kérdésére Mrs. Liang előbb nem válaszolt. Megvakarta fejbőrtét, kis arany piszkálóval kitisztította füleit. Aztán megszólalt:

— Egy kanál sohase legyen túl kicsi ahhoz a kézhez, melynek azt tartania kell. — Többet nem lehetett kivenni belőle.

Esküvő kitűzött napja egyre közelgett. Természetes, hogy Mrs. Liang minden figyelmét ennek az ünnepnek szentelte, de James ismerte az anyját. Ma majd Mary férjhezment, bizonyára az ő számára is fog terveket kovácsolni.

Az esküvő ragyogó napra esett. A nap teljes fényében kelt fel és emelkedett az égre. Egyetlen felhő se látszott. Tao bácsi nagyon csodálkozott, hogy Chen rokonságából senki se jött el az esküvőre, de amikor megtudta, hogy Chen családja a kommunizisták megszállt területen él, részvéttel mutatott és nagylelkűen viselkedett. Elrendelte, hogy egész napon át ünnepeljenek, kihirdette, hogy mindenki a vendége. Még azok a bérlők is, akik nagyon messze laktak, de nem félnek az úttól. Az esküvőt a régi szokások szerint ünnepelték.

— Egyszerűbb így csinálni, mint hosszan magyarázni, hogy másként kívánnók, — mondotta Mary.

Chen saját rokona helyett a Liangok törzséből választott magának tanút; elkészítették az esküvői irásokat, kiitták a borokat és ezzel a ceremóniá is befejeződött. Kegyetlen hideg volt, de a nap szakadatlanul sütött és a sok étel és ital mindenkit felmelegített. A fiatal pár lemondott a nászútról; ez túlságosan külföldi jellegű lett volna. Mary átköltözött Chen szobájába és átvitte oda holmijait. James szintén elhagyta a szobáját, melyet az új párnak szalonul engedett át és a legidősebb unokatestvérrel a szomszédos másik szobába költözött. Másnap Mary éppen úgy dolgozott az iskolában, mint rendszeren. Chen is megjelent a klinikán és egyikük sem árulta el, milyen boldogok. De James tudta, hogy Mary és Chen mennyire örülnek egymásnak. Valósággal testben érezte hugának és barátjának tökéletes boldogságát. Csak ő maga merült el jobban és jobban a magányosságba, mely már eddig is gyötörte.

De nem akarta megzavarni a fiatalok boldogságát és titkát magának tartotta. Midőn másnap a nászútszaka után Mary megjelent és jöreggelt kívánt, James arról beszélt, hogy a klinikát kórházzá akarja átalakítani. Határidőként a következő tavaszt jelölte meg. Ugyanakkor James azt is tervbe vette, hogy a szamaritánus szolgálatokra külön kurzust fog elindítani. Két fiatal, élelmes, falusi fiú akarta magát orvosi segédskolára kiképeztetni. Az egyik Jung Wang feleségének rokona volt és Jung Wang is eljött, hogy meleg szavakkal ajánlja. A másik az éjjeli őr fia volt.

James nyomban észrevette, hogy minden ajánlatára Chen csak „igen”-t, „igen”-t mond és teljesen holdkórosan viselkedik. Ezért abbahagyta terveinek további ismer-

tetését és magányossága ebben a pillanatban még elviselhetetlenebbnek tűnt.

James és Chen egymás mellett dolgoztak egész nap. Rose is segítette nekik, hogy végezzenek a betegekkel, akik most már az egész környékről, sokszor száz és száz kilométernyi távolságról keresték fel a klinikát. A haldoklókat hordágyon hozták, vagy pedig rokonok hurcolták a kezükön. James és Chen fájdalmára, nagyon sokan már csak későn jelentkeztek, mert mindenféle varázslatokkal és boszorkányszerrel vételeivel a drága időt elpazarolták.

Ezen a napon tűnt fel Chennek, hogy Rose tulajdonképpen nagyon szép lány és saját boldogságának áradó lendületében azon gondolkodott, vajjon nem volna-e megfelelő élettárs James részére? Éppen egy hatalmas vízfejű gyerekről folytattak szakvitát, amikor Chen váratlanul angolul megszólalt:

— Meg kell nőüj, Jim.
James meglepetten nézett: — Most a beteg gyerekről beszélünk.

— De én rád gondolok — folytatta Chen — és azt mondom neked —
— Nagyon természetes, hogy az esküvő utáni napon az az érzésed; minden férfinak meg kell nőülnie — jegyezte meg James mesterséges mosollyal az ajkán.

— Mi kifogásod van Rose ellen? — kérdezte Chen.
— Szamárság! — horkant fel James — Rose nagyon kedves természetű és mindnyájunk kötelessége gondoskodni arról, hogy egy napon megfelelő férjet találjon. Én azonban nem jöhetek számításba.

— Láttál talán erre jobb leányt?
— Egyet sem láttam olyat, akit feleségemül kívánnék — válaszolta komolyan James.

Ezen az éjszakán Chen a Mary iránt érzett nagy szerelmének hatása alatt így szólt:

— Mary, miért nem keressünk feleséget Jimnek? Ő maga nem akar ezzel a dologgal foglalkozni, vállaljuk tehát a feladatot magunkra.

— Hiszen, ha James megengedné.

Mary a gondolatot elutasította magától. Chen boldog volt, hogy házasságuk semmit nem vett el Mary akaratosságából. Mary változatlanul kötődött vele. Ellentmondott neki, úgy mint azelőtt és ez a fiatalasszony odaadását Chen számára még bologitóbba tette.

— Tévedsz — mondta most Chen — Jamesnek nem volna kifogása ellene.

— Másnap Chen félrevonta Mrs. Liangot és egy szobában, ahol senki sem hallgathatta ki őket, azt ajánlotta neki, hasson Jamesre, hogy engedjen magának a régi szokások szerint feleséget keresni.

— Hogy ez nekem eddig nem jutott az eszembe! — kiáltott fel örömező Mrs. Liang.

Ezen az estén összeült Maryvel és Chenel és megbeszélték, milyen asszony felelne meg Jamesnek? Természetesen tanult kell legyen, se nagyon régimódi, se túlságosan modern. Az iskolázottságnál és külsejénél is fontosabb a lány jellege. Csak becsület, őszinte asszony lehet képes arra, hogy férjét jobban szeresse, mint önmagát, amit nem minden asszony tud teljesíteni. Jól kell főznie és varrjon, mert James nem vigyáztott a ruháira és klinikai munkájában sokszor megfedkezett az étkezéskor. Nem feltétlenül szükséges, hogy csinos legyen, de nem ajánlatos csúnyát választani, mert a kapcsolat kezdetén úgy sincs szerelem. Egy azonban biztos: a legfontosabb feltétel a tisztaság, mert James mindenekfelett erre helyezte súlyt. Ezen kívül a lélegzete édes illatú és a hangja puha legyen.

Több napos tanácskozás és megfontolás eredményeként Chen azt javasolta, hogy Jamesel nyíltan beszéljenek. Sok nevetés, ellenvetés, a döntés elől való kitérés után, hogy ki beszéljen először vele, ebédre hívták meg James a fogadóba, ahol most már Jung Wang volt a tulajdonos, mert apósa visszavonult az üzletől. Ott jó ebédet kaphattak és külön helyiség is volt, ahol zavartalanul beszélgethettek. Urügyül azt hozták fel, hogy Mary esküvője óta éppen egy hónap telt el, Mrs. Liang pedig arról beszélt, hogy rövidesen vissza kell térjen dr. Lianghoz. Persze, semmi sem volna kedvesebb számára annál, mint hogy még egy kicsit maradhasson. Ha James esetleg megköszönné —

A fogadó többi helyiségei tele voltak. Jung Wang fizetés helyett élelmiszereket fogadott el a vendégektől, lisztet és fűzeléket, szárnyast és tojást, halat és disznóhúst. A pénz értéktelen volt és az emberek csereüzleteket kötöttek.

Jung Wang személyesen szolgálta ki a Liangokat. Most már valóságos vendéglősnak látszott. Arcban kissé meghízott és miközben ide-oda szaladgált az asztalok között, izzadság gyöngyözőtt a homlokán.

— Csak lassan — figyelmeztette barátságosan Mrs. Liang. De a becsvágy és hiúság nem hagyta nyugodni Jung Wangot. Csak amikor az összes tálak már az asztalon voltak és felesége a teát és bort is felszolgáltatta, hagyta magukra a vendégeket.

Végül Mrs. Liangot szemeltek ki, hogy elsőként beszéljen. Miután befejezték az étkezést, megszólalt:

— Fiam, mint az anyád, kérek, engedj meg nekem, hogy feleséget keressék számodra, mielőtt elutazom. Csak így fogok tudni nyugodtan élni apád mellett. Te vagy a legidősebb gyermekem. Peter már halott. — Könnyek öntöttek el a szemét.

— Most Mary ragadta meg a szót.
— Alaposan átgondoltuk, ki jöhetne számításba, James. Légy okos, ne ess újból szerelembe, hanem keress ki magadnak egy kedves leányt és várd be a dolgok alakulását.

— Csak mi vagyunk az első nemzedék, mely meg van győződve, hogy a férfiak és nők saját maguk tetszése szerint választhatják ki élettársukat — jegyezte meg Chen. De itt a vidéken még mindig a régi szokás divik a szülők választják ki gyermekeik hitvestársait.

Meglepetésükre James komolyan válaszolt az ajánlatra.

— Én magam is gondolkodtam már erről és mérlegeltem, amit Chen az imént mondott. Miben különbözöm én az őseitől? Ki tudja, talán ők jobban értették, hogy mi fontos a nő és férfi kapcsolatában.

— Ki tudná — kezdte el Mrs. Liang emelkedett hangulatban, de James félbeszakította.

— Én nem akarok választani, mama. Vállald te ezt magadra. Te szültél engem és te ismered a legjobban, Mary és Chen majd segítenek.

A többieket bosszantotta a könnyű győzelem.
— De nem is gondoltál még arra, milyen fajta leányt szeretnél? — kérdezte óvatossá Chen.

— Dehogyan nem — válaszolta nyugodtan James. — Szeretnék egy kiegyensúlyozott asszonyt, egészségeset és erőset. Parasztnak a leányt, a mi parasztjaink közül valót.

Mrs. Liangnak, Marynek és Chennek torkára fagyott a szó. Parasztleány? A Liangok parasztjai közül valót? Óh, ez már túl messzire megy.

James keményen belenezett az elkomorodott arcokba: — Miért nem? Szívjószág és egészség, ez minden, amit kívánok.

— De tudatlan asszonyt? Jim?! — kiáltott bátyjára, Mary.

— Majd te kitanítod — válaszolta mosolyogva James. Letette az evőpálcikáit. — Miért vágtok mind olyan rémült arokat? Én csak belementem abba, amit ti ajánlottatok.

— Mi nem ajánlottuk, hogy ilyen messzire menj — avatkozott be Chen.

— Keressetek nekem menyasszonyt. És ha megtaláltátok, el akarom venni feleségül — mondta James félig tréfásan, félig komolyan. — És most élvezzük tovább az ünnepeket.

— Miért nem? — kérdezte önön szívét. Már nem volt olyan nő a világon, akire vágyott. Szíve adós maradt a válasszal. Régen géppé változott, vagy süllyedt, mely a vért ereibe pumpálta, csak hogy éljen és munkaképes legyen.

XXI. FEJEZET.

Mrs. Liang felszállt a repülőgépre, mely Amerikába fogja vinni. Megkereste a helyét, elhelyezte a csomagjait, aztán leült, hátradólt és behunyta a szemét. Csak azért döntött a repülés mellett, mert a férje által engedélyezett hat hetet teljes hónappal túlhaladta. A legutolsó pillanatig három gyermeke mellett maradt. Chen most saját fiának tekintette és mivel szülei a kommunizisták által elfoglalt területen éltek, árvának tekintette. Fogalma sem volt arról, hogy mi a kommunizmus, mit akarnak a kommunizisták, de mindabból, amit dr. Liangtól erről hallott, úgy vélte, aki a kommunizisták kezébe kerül, előbb-utóbb a halál fia. Mivel Chen nem kapott leveleket otthonából és ő maga sem íratott oda, Mrs. Liang feltevése megcáfolatatlannak látszott. Mert ameddig valaki él, addig fenntartja rokonaival a kapcsolatot. Chen nem kapott híreket a szüleitől, tehát nyilván már nem élnek.

Mary, amióta férjhez ment, még makacsabb lett. Ha Chen egyáltalán szemrehányással lehetett volna illetni, úgy az volt, hogy fiatal feleségével szemben nem volt érélyes. Ahelyett, hogy megrójjá, csak kinevette. Maryben nem volt semmi abból a simulékonyságból, amit huga, Louise házasságkötése után bebizonyított. Mrs. Liang éppen azon gondolkodott, hogy mily különös ellentétek mutatkoznak a fiatal emberekben. Hiszen azt lehetett volna feltételezni, hogy Mary kínai férje oldalán engedelmes kínai feleséggé alakul át. Ehelyett és ámbár ősei falujában élt, Mary úgy viselkedett, mint az amerikai nők. Mrs. Liang nem kételkedett abban, hogy leánya kínai hangulatában máris a lázadás magjait vetette el. Ezzel szemben Louise, aki amerikai háztartásban élt, ott, ahol az asszonyok azt tehetik, amit akarnak, gyöngédebb és engedelmesebb lett, úgy amint ez Kinában a fiatal asszonyok szokása és kötelessége. A világ valóban kifordult a sarkaiból!

A repülőgép propellerjei már egy idő óta nagy sebességgel forogtak; most a gép is bogni kezdett és Mrs. Liang mindkét kezét gyomra tájára tapasztotta. Gondolatai hirtelen elszakadtak családjától, ősei falujától és figyelme osztatlanul önmaga felé fordult.

Mialatt Nellie a távolesó konyhában foglalatosskodott, dr. Liang egyedül volt a lakásában. Nagyon elégedetten vette tudomásul, hogy Mrs. Liang néhány héttel meghosszabbította kínai tartózkodását. Ha a megbeszélte időpontra érkezett volna meg, úgy öt mély bánatban és zavarban találta volna. Igaz, belső nyugalmát még mindig nem nyerte vissza teljesen, szíve még mindig meg volt sebezve, de büszkesége és hiúsága lassanként megnyugodott és annyira jutott, úgy érezte, hogy már el tudja viselni Violet Sung döntését. Mindkettőjük számára, most úgy tűnt neki, ez volt a legjobb megoldás, jöjjék akkor egész lénye lázongott ellene. Alapjában véve az utolsó hetek teljes egyedülléte és zavartalan nyugalma után, csodálta önmagát. És most már kínos volt számára, hogy annyira elragadtatta magát, hogy Violet Sung után Londonba utazott. Hátrátámaszkodott sötétvörös bőrszékén. Nos, most legalább vannak emlékei.

Mrs. Liang elutazása után valósággal elvesztette a fejét. Csak így magyarázható meg az, ami történt. Akkor hatalmas lendületbe került, jókedvű lett. És mivel teljesen egyedül senkire sem kellett figyelemmel legyen, sokat járt el hazulról szórakozni. Még táncórákat is vett, ami pedig kizárt dolog lett volna, ha Mrs. Liang otthon van. Feleségének megdöbbent arckifejezése bizonyára emlékeztette volna, hogy korához méltatlanul viselkedik. Ezzel szemben Violet szívesen tanította a táncra és könnyedségét ismételtén dicsérte. Nagy hibája volt — pedig az a táncnál rendkívül fontos — a ritmusérzék teljes hiánya. Ha Violettel táncolt, a lány vezette és dr. Liangot abban a téves hitben hagyta, hogy jól táncol. Mivel magas volt és kitűnő megjelenésű, örömet lelte abban, ha az emberek Violet társaságában csodálják.

Lehet, kissé túlságosan sokat voltak együtt. De kapcsolatuk, mint azelőtt, továbbra is kizárólag lelkieken nyugodott. Természetesen értelmetlen lett volna tagadni, hogy ebben a tekintetben változás veszélye fenyegetett. Dr. Liangnak is úgy tűnt, hogy életének új, jelentékeny szakaszához ért, már nagyon régen házas volt és most egyszerre fiatalnak érezte magát. Louise vacsora-meghívásait elhárította és ő sem hívta meg leányát vejeivel magához, egyszerűen, mert nem akarta magát arra emlékeztetni, hogy gyermekei vannak.

(Folytatása pénteken)

Uj kö Finlet

Washin mas Fir kormány miniszter ügyi biz számoló te, hogy Ameri UNO telnie bok senek „Vélem rika kö nak erre mondott litani A vétséges kezzenel és más fel kell ritsák a rús álla Az a kivizsgá lyó kihar letter e titok, h azért a ni a pa letelepít életben ráellel.” A m nem amig széda a há Ez az szülsé, elősegít erősedé A to azt köv sült A Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Dzig

Uj fegyverszállítási tilalmat követelnek a Közelkeletre

Finletter volt amerikai miniszter szerint új közelkeleti UNO-tervet kell kezdeményezni a Szovjetunió bevonásával

Washington (AFP). Thomas Finletter, a Truman-kormány volt repülésügyi minisztere a szenátus külügyi bizottságában tartott beszámolójában kijelentette, hogy

Amerikának — főleg az UNO keretében — követelnie kell, hogy az arabok békeszerződést kössenek Izráellel.

„Véleményem szerint Amerika közelkeleti politikájának erre kell irányulnia — mondotta. — Fel kell szólítani Amerikát nyugati szövetségeseit is, hogy segítsenek ebben, sőt Indiát és más ázsiai államokat is fel kell hívni arra, hogy szorítsák az arabokat a háborús állapot beszüntetésére.”

Az amerikai külpolitika kivizsgálása keretében Finletter ezt mondta: „Nem titok, hogy az arab politika azért akarja megakadályozni a palesztinai menekültek letelepítését, hogy ezúton életben tartsa a vizslyt Izráellel.”

A menekültkérdést addig nem lehet megoldani, amíg Izráel arab szomszédait nem szünteti be a háborús állapot. Ez az állapot állandó feszültséget idéz elő, amely elősegíti a szovjet befolyás erősödését.”

A továbbiakban Finletter azt követelte, hogy az Egyesült Államok kezdeményez-

ze új fegyverszállítási tilalom kimondását a Közelkelet számára és a tilalom ellenőrzésére külön apparátust létesítsen. Ki kell egyensúlyozni és korlátozni a közelkeleti fegyverszállítást és azt olyan mértékűvé kell csökkenteni, hogy csak belső rendfenntartási célokat szolgálhasson.

A továbbiakban az lenne a teendő, hogy eltávolodjanak a bagdadi szövetség és az Eisenhower doktrína katonai célkitűzéseitől és

JÖVŐ NYÁRRA KÉSZÜL EL a Japánban megrendelt petróleumhajó

Elutazott az Oraga hajógyár vezérigazgatója

Jotaka Taga, a japán Oraga hajóépítési vállalat vezérigazgatója, aki a gyár négytagú küldöttségének az élén három hétig az országban tartózkodott, tegnap visszaindult Tokióba, miután a Delek nemzeti petróleumkereskedelmi vállalattal és két társával aláírta a petróleumszállítóhajó megrendelésére vonatkozó szerződést.

— Örülök, hogy sikerült sikeresen befejezni a tárgyalást az izraeli kereskedelmi flotta számára építendő tankhajó ügyében. Remélem, hogy még visszatérek Izráelbe és további hajókat építtünk Izráel számára — mondotta elutazása előtt a luddi repülőtéren.

Cvi Jechiéh, a CIM vállalat igazgatósági tagja, aki a vendégeket bucsuztatta, elmondta a sajtó képviselőinek, hogy hétfőn meg egyezés jött létre a japán küldöttség és az ujonnan létesült izraeli tankerhajóval kapcsolatban, amelynek értelmében az Oraga gyár egy 46.400 tonnás tankhajót épít Izráel számára, amely 1959 júniusára készül el. Az izraeli tankerhajóvállalat 80 százalékban a CIM, 20 szá-

zálékban pedig az állam érdekeltsége. Az épülő hajó a legmodernebb tankerek egyike lesz, úgy berendezése, mint nagysága szempontjából. A hajó 7,6 millió dollárba kerül, ebből 2 és fél milliót a hajó átvételéig kell kifizetni, a többit pedig 12 félévi részletben, 6 százalékos kamattal.

A japán vállalat már opciót kapott egy második tankerhajó építésére és ebben az ügyben is folytak tárgyalások.

Üdvözlés Izráelnek

Stark Jakab kfar-onoi olvasónk három rózsaszínű ábrázoló gyönyörűségei olajfestésű képeket hozott be szerkesztőségünkbe. A képeket Stark Jakab címen tulajdonképpen Izráelnek címeztük az olaszországi rokon. „Tíz éves évfordulója alkalmából kívánunk Izráelnek örök életet, éljen Izráel! — írja többek között az Izráelnek szóló üdvözlés, majd pedig a családi természetű néhány sor után az írással: „Millió csókom úgy Nektek, mint Izráelnek”.

Az egyezménynek ugynevezett hatálytalansági cikke is van, amely szerint az aláíró államnak joga van figyelmen kívül hagyni a minimális bérre vonatkozó rendelkezést. Az egyezményt 97 szóval 23 ellenében szavazták meg.

Rádiótelefonon fogja otthon hallgatni az iskolai előadásokat

Egy gyermekbénulásos haifai kisfiú

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). Egy ágyhoz kötött 8 és fél éves haifai kisfiú, aki gyermekparalízisben szenved, özvegy édesanyja pedig horgolásból tartja fenn magát, a Jalag utcai elemi iskola második osztályának rendszeres tanulója lett — a nevelésügyi és a postaügyi miniszteriumok, valamint Haifa város népjóléti osztályának példás együttműködése folytán. A kisfiú a szobájában felszerelt rádiótelefon segítségével hallgathatja az osztályban folyó tanítást, csengezéssel „jelentkezhet”, gyakran feleltetik és még az énekkórákon is résztvesz.

A tengerészek fizetése és munkaidéje

Genf, (Reuter). — A nemzetközi munkairoda tengerészeti albizottsága tegnap egyezményt hagyott jóvá a tengerészek fizetéséről és munkaidéjéről. A tengerészek minimális munkabérére havi 64 amerikai dollár, míg a munkaidő a hajótipusok szerint dolgozik. Alapalkulációként 48 óra munkaidő szolgál hosszú uton lévő hajónál és 56 óra rövid utakon.

Haifa adómentességet készül adni minden új iparvállalatnak

Aba Chusi polgármester vitába száll a gyáriparosok vádjával

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). — Haifa város-házi vezetősége rövidesen javaslatot terjeszt a városi tanács elé, amelyben öt éves városi adómentességet biztosít a haifai ipari övezetben létesülő minden új iparvállalatnak — közölte tegnap a sajtóval Aba Chusi polgármester.

A polgármester egyben visszautasította a helyi gyáriparosok szövetségének nemrég elhangzott vádjait, hogy a város politikája elriasztja Haifáról a magántőkét és a kooperatív szektor vállalatát favorizálja.

HIREK

— Jigál Jádín a svéd királynál. Stockholmból jelentik: Dr. Jigál Jádín volt vezérkari főnök, aki jelenleg Stockholmban tartózkodik és előadást tart a háncori ásatásokról, kihallgatáson jelent meg a svéd királynál, Jigál Jádín átnyújtotta a királynak a háncori ásatásokról szóló könyvét, valamint „A Szentírás világa” című könyv első kötetét.

— Amerikában, vagy Kanadában fizetendő telefonbeszélgetéseket lehet rendelni. A postaigazgatóság tegnap közölte, hogy izraeli lakosok tengerentúli telefonbeszélgetéseket rendelhetnek meg Amerikával és Kanadával, amelyeket a hívott fél fizet. Amennyiben a külföldi hívott nem hajlandó elfogadni a beszélgetést, a megrendelőnek hívási díjat kell fizetni az errevonatkozó tarifának megfelelően. — Az új szolgálat idejében ez a tarifájára vonatkozó részletes felvilágosítások beszerezhetők a postahivatalokban és a telefonközpontokban.

— A katonagondozó egyesület sorsjátékának húzása. Az országos katonagondozó bizottság meghívja a nagyközönséget a május 15-én, 12 óráig tartó megartandó körzeti sorsolásokra a következő helyeken: Jeruzsálemben a Nachson katonahivatalban, King George utca 21 szám, délután 4 órakor. A központi körzetben, a telavivi Tévat Noáéh épületben, Járkon utca 93. este fél 7-kor. Az északi körzetben Haifa, a tanítóok székében, Arlozoroff utca 92. este 6 órakor. A déli körzetben a beér-sévi katonahivatalban este 6 órakor. Az országos sorsolási ünnepséget június 4-én tartják Tel-Avivban, a Brandes utca 44/46 szám alatti Kirjáti katonaszálláson.

— „Hadash” 15 éve. „Hadash” állandóan növekszik, szelektáljuk régi könyvállományunkat. „Hadash” a legjobb kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Hájárkon-utca ötvenkilenc.

— Holnap leplezik le Balfour unokahúgának emlékművét. Lady Violet Bunham Garter, Lord Asquith volt angol miniszterelnök lánya tegnap a külügyminiszterium vendégeként egyhetes látogatásra az országba érkezett. Vele együtt jött Sir Robert Bothby, az angol konzervatív párt képviselője, valamint Collin Cott, a Daily Telegraph szerkesztője és felesége, valamint C. Hammersby, az izraeli-angol baráti liga elnöke. A vendégek részt vesznek Blanche Dugdale, Lord Balfour unokahúga emlékművének leleplezésén, amelyet holnap tartanak a Balfour-erdőben, a miniszterelnök és számos meghívott jelenlétében.

— Fáj a lába? Speciális lábkezelés, pedikűr, manikűr. KLARA, T.-A., Allenby 19. I. emelet.

— Rögön a betörés után megkerült az ellopott áru. Simon Katlan, a telavivi, Aljija utca 9. sz. alatti rövidárukereskedés tulajdonosa tegnap bejelentette a rendőrségnek, hogy hétfőn éjjel ismeretlen tettesek 5 ezer font értékű árut loptak el üzletéből. A tolvajok feltörték a hátsó ajtót és így jutottak be a helyiségekbe. — A rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és a Levin-szki utca 67 szám alatti ház udvarában megtalálta a lopott holmikkal teli zsákokat. A lopott holmi mellett egy 20 éves fiú állt, akit betörés gyanújaival őrizetbevettek.

— A Gül Baba haifai — Hadar mozi — előadásaira most szerezz be jegyet Grünbergernél.

JÓLFOZÓ, középkorú OZERETET keressük: Haifa, rech. Melchett 6. I. emelet.

— Japán vendége érkezett a külügyminiszteriumnak. — Tegnap éjszaka az országba érkezett Hisaakira Kano, az izraeli-japán liga tokiói elnöke, aki feleségével együtt a külügyminiszterium vendégeként 10 napot tölt Izráelben. A 72 éves Hisaakira Kano a tokiói egyetemen végezte tanulmányait, majd 35 évig az egyik nagy bank szolgálatában áll. 1946 és 1949-ben a nemzetközi kultúrkapcsolatokat támogató japán szervezet elnöke lett, 1955 óta pedig a kormány lakásépítő vállalatának elnöke.

— Beszüntetik különböző bélyegeket árusítását. A postaigazgatóság közölte, hogy az ország postahivatalai június elsejétől megszüntetik a tavaly kiadott 50, 160 és 300 prutas ünnepi bélyegeket, az 500 prutas Makkábia emlékbélyeg, valamint a 10, 20, 30 és ezer prutas hajózási emlékbélyegeket árusítását. — Amennyiben ezek a bélyegeket nem fogynának el a fenti dátumig, június 15-ig még kaphatók lesznek a filatéliai szolgálat hivatalában, Tel-Aviv, Allenby utca 132. A bélyegeket a közönség használatára továbbra is érvényben maradnak.

* A jó háziasszony nem teszi el jövőre paplanját anélkül, hogy azt ki ne javíttassa Fleischer paplanüzemében: Tel-Aviv, Pinsker 31. sz. alatt. Ugyanott ágynemű készítés is.

— A cfáti festők háromnapos fesztiválja. Tudósítónk jelenti: A tízéves jubileumi ünnepségek keretében május 23-án, sávuot estéjén nyílik meg a cfáti művészegyedben a festők háromnapos fesztiválja. A fesztiválon az ország élvonalbeli előadóművészei, valamint zenekarok és énekkórusok lépnek fel. A 20 ezer font költségvetéssel rendezett ünnepségeket május 25-én éjjel karnevál formájában fejezik be.

VILLANYBOILEREK, vízvezeték-szerelés, garanciával, GYENES, T. A., Sheinkin 61. Tel. 67880. Praktikus ajándéktárgyak.

— Rejtvenyemfejtőink figyelmébe. Mai keresztrejtvényünk helyes megfejtői között Rejtő Jenő — P. Howard — „A láthatatlan légió” című regényét sorsoljuk ki. A kiváló humorista az idegenlégió világának nagyszerű ismerője volt, s leghíresebb műveiben a légió regényeket parodizálta metsző szatírával és a mulatságos helyzetek százaival. Rejtő nem volt a stílus mestere, eszmei mondani- valója sem tisztázott, mégis kedvenc olvasmányaink közé tartoznak művei. Egy nagytehetségű, de hányatott-sorsú író ösztönös vonzódásával találkozunk minden igaz ügyhöz, s ez is nagy mértékben járul hozzá a ragyogó humorú író népszerűségéhez. A kötet a budapesti „Magvető” kiadó „Vidám könyvek”-sorozatában jelent meg.

KARPOZÁS ES PAPANOK. Mindenféle javítást és megrendelést vállal, kedvező áron: Grün, T.-A., Pinsker 3.

— A mentők soffőrijét hivták el egy szülőkhöz. József Ábrámovist, a Mágén Dávid Ádom soffőrije, akit neve rövid idővel ez előtt bejárta a héber sajtó, mert mentőautóján egy ikerpárt segített a világra, tegnap ismét szokatlan körülmények között segédkezett szülésnél. Szulchana Sziboni asszony férjével és három gyermekével érkezett Beer-Sévról Tel-Avivba. Amikor lezállt a központi autóbusszállomáson, szülési fájdalmak lepték meg. Az asszonyt a körzeti rendőrszobára vitték, ahonnan kihívták Ábrámovist. A gyakorlati szülő-soffőr világra segítette az egészséges csecsemőt, majd az anyát az újszülöttel együtt a Kirjáiban lévő szülőkórházba vitte.

OZERETET keres napi négy órai munkára kóser háztartás. E. Miriam, T.-A., Aljija Eger-ú. 26.

Sport

Az I. osztály finisé

A Nemzeti Bajnokság véget ért. A labdarugás közönségének érdeklődése most két irányban oszlik meg. Egyfelől a válogatott csapat ázsiai útja köti le a figyelmet, ahol nemzetközi síkon várnak fontos szerep labdarugóinkra, másfelől a befejezés előtt álló I. osztályú bajnokság eseményeit követi élénk érdeklődés. A válogatott csapat egyelőre Sáfajimban készül tokiói útjára, ahová május 19-én indul Ludról. Előkészületi erőnléti edzésekből és könnyű kétkapus játékból tevődnek össze. A néhez bajnoki év strapát kell kárpóztatni, emellett a lefrissenb testi kondíciót elérniük, hogy az előttük álló rendkívüli követelményeknek megfelelhessenek.

Az I. osztályú bajnokság tovább folytatódik. Már csak két teljes forduló van hátra a befejezéshez. Jelenleg a Bétár Jeruzsálem vezet a bajnokságban a Bné Jehuda Tel Aviv és a Hápoel Mácháné Jehuda előtt. Pontszámuk Bétár 30, Bné Jehuda 27, Mácháné Jehuda 26. Emelethez a Bné Jehuda még megelőzheti a Bétárt abban az esetben, ha mindkét mérkőzést megnyeri és ugyanakkor a Bétár mindkét mérkőzést vereséggel szenved. Azt a szövetség azonban a Bétár Jeruzsálem aligha fogja megtenni riválisának, hogy két hátralevő mérkőzésén egyetlen pontot se vezessen. A Bétár bajnoksága biztosítottan mondható.

A bajnoki lista legalsó szektorában csak annyi bizonyos, hogy a Makkábi Sáfajim marad le utolsónak és így kiesik az I. osztályból. Az még nem dőlt el, hogy melyik csapat fogja elkísérni a Sáfajimot. A választásról amellet szól, hogy a Hápoel Rechovot esztonik ebben a sorsban, de még veszély fenyegeti a Hápoel Afula együttesét is. A lista végén a helyzet jelenleg a következő: Hápoel Afula 20 játékból 15 pont, Hápoel Rechovot 19 játékból 18 pont és a Makkábi Sáfajim 19 játékból 8 pont. A Hápoel Rechovot és Hápoel Afula között 20 az éles harc.

A tokiói mérkőzés rádióközvetítése

Nechemjá Ben Avrahám sportújságíró tegnap Tokióba indult, hogy elvégezze az előkészítési munkát az izraeli labdarugóválogatott mérkőzésének helyszíni közvetítésére. Az izraeli válogatott részt vesz az ázsiai labdarugóbajnokságban, amely május 24. és június 1. között lesz Tokióban. Ben Avrahám elmondta, hogy a hatalmas távolság miatt a Kol Jisráel helyszíni közvetítése számos technikai nehézséggel küzdök, a japán hatóságok azonban minden segítséget megígérték. Már történt néhány kísérlet ezzel kapcsolatban és remény van arra, hogy a közvetítés sikertelni fog.

Az izraeli válogatott két meccset fog játszani és ha győzni fog, további mérkőzésekre is vezérrészt.

Az izraeli küldöttség 24 főből áll.

Brit Ovdím Mizdakim Bó-fisráel. - Idősebb Dolgozó Szövetsége. — Országos központ: Tel-Aviv, Allenby-ú. 2. Levél cím: P. O. B. 9045. Telefon: 3 2 0 1.

JUBILEUMI EVKÖNYV

Előzetési felhívás

A szövetségünk kiadásában megjelenő „TÍZEZES ISZRAEL” című album és emlékkönyv a magyar jisiv történelmi becsű és jelentős irodalmi eseményt jelent. Izrael miniszterelnökének egyedül szerkesztéséhez jutott a „Világ zsidóságának” intézet szövege, vezető államférfiak és a magyar-zsidó társaságok közreműködésével, egyetemi tanárok, szakírók és az irodalom-művészet jelesítői beérkeztek, tanulmányok az eredetileg tervezett kereteket meghaladják és így jelentősen bővített kiadást tesznek szükségessé.

Az ezzel járó fokozott nyomdai és technikai költségek az év-könyv árának aránylag igen mérsékelt felémelését igénylik. Az előző kiadásainknak megfelelően a május 10-ig megkezdett első megrendeléseket LI 3.- árban teljesítjük. Május 10-től kezdődően június 1-ig új előzetési nyitunk ugyancsak kedvezményes LI 4.- árban. A listás kiállítás és a gazdag tartalom évkönyv június havában feltétlenül megjelenik, de a könyvpiacra csak korlátozott számban kerül és bolti ára LI 6.- lesz.

Felkérjük ezenem a jisiv társadalmát, hogy minél több biztosítson magának ezen új előzetési LI 4.- árban a mű beszerzésének még mindig kedvezményes lehetőségét. A megrendelések szövegétünk irodában és megbízottainknál eszközölhetők az előzetési összeg befizetésével. Helyi postacsekk befizetésével vagy 42181 számú postabank számlára átutalással.

Munkát kaphatnak: Könyvtörök; faesztetargalos; épület és bútorasztalosok; étermi könyvtáras segédmunkások és munkások; háztartásvezetőnk; óradíjazással vagy bentlakással; gyermekgondozónók. Agilis ügy-nökök számos kereskedelmi cikket terjesztésével jó keresetnek juthatnak.

Dzigán és Schumacher megérkeztek

Dzigán és Schumacher, a két világhírű jiddis humorista, háromnapos nagy-sikerű európai turnéjuk után hazaérkeztek Izráelbe. A két művész Franciaországban, Angliában, Belgiumban és Olaszországban léptek fel óriási sikerrel, és Izráelbe való megérkezésük után kijelentették, hogy a jubileumi év ünnepségeihez a maguk vídám dolgaival is igyekezni fognak hozzájárulni.

Megvonták a hajtási engedélyét

A jeruzsálemi törvényszék 50 font pénzbírságra és hajtási engedélyének félévre való felfüggesztésére ítélte Eliezer Mendel 23 éves soffőrt, aki teherautójával 70 kilométeres sebességgel hajtott a jeruzsálemi Kasztel-hegy lejtőjén.

A vádlott fellebbezést jelentett be az ítélet ellen, de a törvényszék elutasította a fellebbezést, kihangsúlyozva, hogy a gyorshajítás ilyen veszélyes helyen indokoltá teszi a hajtási engedély felfüggesztését, annak ellenére, hogy a vádlott ellen még nem volt semmiféle bírói eljárás a múltban. A védő azzal érvelt, hogy a hajtási engedély megvonása súlyos anyagi csapást jelent a vádlottra, aki autózásból él, az ügyész ezzel szemben kijelentette, hogy Mendel „örülkényt hajtott a veszélyes területen.”

Ben Gurion:

Az arab táborban fennálló szakadás nem működik Izrael javára

Megnyílt a Mápáj országos kongresszusa

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — „Még hosszú ideig aligha van kilátás békére az arabokkal s végzetes hiba lenne azt hinni, hogy az arab táborban fennálló szakadás a mi javunkra működik” — figyelmeztette az országot Dávid Ben Gurion miniszterelnök a Mápáj pártkongresszusának tegnapi esti megnyitói ülésein, amelyeket már a közelebbi választások jegyében hívtak egybe.

A kongresszus ezer delegátusán kívül több mint kétezer pártfunkcionárius és meghívott vendég töltötte meg a telavivi kultúrpalota hatalmas termét. Dörgő taps fogadta Ben-Cvi államelnököt, aki mellett Ben Gurion miniszterelnök, a Mápáj miniszterek és Pinchász Lávon Hisztdarut-főtisztár foglaltak helyet az elnökségi asztalnál. Az emelvényen a Mápáj Kneszet-frakciójának tagjai — közöttük a csatolt arab pártok képviselői — és a párt más vezető funkcionáriusai foglaltak helyet. A pártvezetőségben ezúttal hiányoztak Golda Méir külügyminiszter és Méir Argov a külügyi bizottság elnöke, akik beteges, valamint a Hollandiában tartózkodó Jozsef Sprinzák házelnök.

Mose Sárét, mint az előző pártkongresszus elnöke, nyitotta meg a gyűlést a Hatikva elhangzása után és Ben-Cvi elnökhöz intézett meleg üdvözlő szavain kívül külön ékes arab nyelvű üdvözlésben részesítette a megjelent arab képviselőket, amit a közönség hatalmas tapsal nyugtázott.

Ezután Dávid Ben Gurion miniszterelnök emelkedett

szólásra és „A második évtized küszöbén” címen nagy-szabású politikai előadást tartott, amely messze túlnőtt egy pártepozé keretén. A miniszterelnök a gálut és Izrael kapcsolatainak alap elemzésével kezdte terjedelmes beszédét, párhuzamot vont a gáluti zsidóság társadalompolitikai és kulturális helyzetét, valamint az izraeli zsidóság által megteremtett új életforma között. Izrael az egyetlen ország, ahol a zsidóság több séget képez, gazdasági életének felépítettsége egészséges és önálló népek társadalmához hasonlít, az állam nyelve a héber és ez a nyelv most már nem csak a vallási és szellemi élet céljait szolgálja, hanem mindennapi szükségesség, szellemi és irodalmi kincseink kifejező eszköze. De éppen ez a különbség, amely a jövőben még szükségsszerűen növekedni is fog a gáluti és izraeli zsidók között, vált forrásává a ragaszkodásnak és büszkeségnek, amelyet a szétszórásban élő zsidóság Izrael iránt érez. Izraeli adta népünknek az új zsidót, és az új embert és erre büszkék kell lennie. Az országban felnövekvő nemzedékek számára a Biblia örökékké aktuális és legbensőbb lényéhez sokkal közelebb áll, mint minden más héber irodalmi mű, amely a második Templom pusztulása óta megszületett. Azok a teljesítmények, amelyeket ez a nemzedék az állam fennállásának első tíz esztendejében nyújtott, mint ha a Könyvek Könyvéből támadtak volna életre.

kültekek szembeni viszony a legnyilvánvalóbb és legélesebb bizonyítéka ennek a szándéknak.

A nagyhatalmi relációkkal foglalkozva a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy szorosabbra kell fűzünk kapcsolatunkat az Egyesült Államokkal, el kell mélyíteni barátságunkat Franciaországgal és fokozzuk együtt működésünket az egyesült Európával, beleértve Német országot is, amelynek gazdasági ereje és politikai befolyása ma már minden más európai államénál nagyobb.

A KISPARTOK ELLEN

A belső demokrácia kiértékelése során a miniszterelnök ismét kárhóztatta választási rendszerünket, amely apró töredékekre szakítja a politikai életet és olyan helyzetet vezet, hogy a Kneszetben kilenc kis frakció van, amely külön-külön nem kapott többet, mint maximum 12 százalékat a szavazatoknak és bár együttvéve 62 és fél százalékkal rendelkeznek a Kneszetben, legfeljebb bukhatni tudnak kormányt, de alaktalan nem és ennek tudatában nem is viselnek semmiféle felelősséget.

Külön foglalkozott Ben Gurion a munkástábor szétforgácsolódásával és ezzel kapcsolatban élesen támadta a Cherut mozgalmat. A munkásság megosztódása — mondotta — annak a mozgalmannak az erősödésére vezet, amely nem egyéb mint más változata a revizionisták által hídelt könnyű cionizmusnak. Ez a párt, amikor a klácionistákkal tárgyal, jobb időkre elraktározta a „történelmi határokat” vonatkozó programját

és megelégedett azzal a piá-tói nyilatkozattal, hogy a zsidó népnek joga van egész Erec Jisráelre. Ha kerületi választások volnának az országban, nem lenne elképzelhető, hogy valamelyik párt ilyen módon változtat-hassa politikai hitvallását.

Ezután a miniszterelnök arról beszélt, hogy a második évtizedben folytatnunk kell az építőmunkát és be kell fejeznünk az olék meggyökerezését. — Valószínű, hogy a második évtizedben megtörténik a csoda és ki-nyílnak a nagy európai zsidó központ kapui, amelyek következtében a testvérek tömegeit kell majd rövid idő alatt befogadnunk.

A miniszterelnök beszéde után a Techezákná elnök-lésével lezárult a megnyitói ülés. — A kongresszus első munkaiülését ma reggel tartja meg a Hábimában, ahol dr. Giora Jozseftál főtisztár a párt feladatairól, Pinchász Lávon, a Hisztdarut főtisztára pedig a Hisztdarut működéséről tart beszámolót.

A légi haderő haifai

technikai iskolája

internátussal

*
A tanulók beiratkozása az 1958/59-es tanévre folytatódik

Kétéves tanfolyamok vannak a következő szakokban: elektronika, gépészet, villany, műszerek.

Felvesznek 16-17 éves jelentkezőket, akiknek 9-10 éves iskolai végzettségük van. Új olék részére különleges feltételek.

Részletekért a légi haderő képviselőjéhez kell fordulni a katonai sorozóirodákba.

Távollétében meg akarták bukztatni Chruscsevet

A szovjet kommunista pártban erősödik az ellenzék a miniszterelnök politikájával szemben

Egyes kommunista örvárosokból érkező hírek szerint Nikita Chruscsevet szovjet miniszterelnök pozíciója az utóbbi időben erősen megingott és a múlt héten már majdnem eltávolították a kormány és párt éléről.

A hírek szerint a szovjet kommunista párt központi bizottságának legutóbbi ülésén viharos vita zajlott le Chruscsevet, valamint Szuvszlov és Poszpelov között. Az utóbbiak élesen támadták Chruscsevet Titóval szembeni engedékeny politikájáért, valamint Sztálin alakításának lebecsüléséért. Chruscsevet új ellenzék szerint ez

a politikai vonal megbontása a szovjet kommunista párt egységét. Élénk tiltakozást váltott ki ennek az ellenzéknek a részéről Chruscsevet Magyarországon elhangzott beszéde is, amelyen kijelentette, hogy ha új ellenforradalom törne ki, a Szovjetunió nem avatkozik be. Chruscsevet ezután táviratot kapott Moszkvából, amelynek nyomán egy másik beszédében helyesbítette ezt a kijelentését.

Amikor azonban visszatért Moszkvába, már előrehaladott stádiumban voltak az eltávolítására irányuló intézkedések. A helyzet hasonló volt ahhoz, amely tavaly nyáron alakult ki, amikor Chruscsevet és Bulgariát hazatértek finnországi látogatásukról és kiderült, hogy távollétükben Molotov, Kaganovics, Malenkov és Szepilov elhatározták, hogy Chruscsevet eltávolítsák a párt éléről.

Chruscsevet pozícióját ismételtén megrendítette az a tény, hogy Szuvszlov meg-egyeztetést kötött Mao-Tse-Tung-gal. A kínai kommunista vezér ma súlyosan bírálja Chruscsevet politikáját, tekintve, hogy a „liberális” vonal — amelyet Mao-Tse-Tung be akart vezetni Kínában — súlyos csapást mért a kommunista párt. Hogy valahogy megmentse a helyzetet, Mao-Tse-Tungnak vissza kellett térni a régi, engedmény nélküli vonalra.

A Mao-Szuvszlov-Poszpelov szövetség kényszerítette Chruscsevet arra, hogy súlyos nyomást gyakoroljon Titóra.

Legutóbbi hírek szerint Mao és Szuvszlov követelik, hogy azonnal szüntessék meg a Jugoszláviának nyújtott szovjet gazdasági segítséget. Mao azt követeli, hogy ezt a segítséget Kínának adják, mert szerinte, nincs rendben, hogy Kína, amely a leghűb szovjet-barát államok egyike, csak csekély segítséget kap, míg Chruscsevet kétszáz húszezer állampolgára pazarolja a pénzt.

Varsói hírek szerint Moszkva súlyos nyomást gyakorol Gomulkára, hogy a lengyel sajtó kezdjen támadó hadjáratot Titó ellen.

Tito visszatért Belgrádba

Belgrád (Reuters). — Tito marsallal tegnap kéthetes távollét után visszatért a fővárosba. Az elnök Brioni szigetén töltötte szabadságát és korai visszatérését azzal magyarázza, hogy a fővárosban most kezdődnek meg a tanácskozások a Jugoszlávia által a szovjet-blokkal kitört újabb konfliktusában követendő taktika felől. Valószínűnek tartják, hogy rövidesen összehívják a 15 tagú politikai bizottságot, sőt, talán a 135 tagú központi bizottságot, ahol le fogják fektetni a jugoszláv külpolitika irányvonalait.

HUSZMILLIÓ DOLLÁRRAL CSÖKKENT A KÜLFÖLDI FIZETÉSEK DEFICITJE

az import növekedése ellenére

Bacchi professzor, az országos statisztikai hivatal igazgatója tegnap Jeruzsálemben megtartott sajtófogadásán közölte, hogy Izrael 1957-es külföldi valutakötelezettségének deficitje 20 millióval csökkent az előző évi fizetési mérleghez viszonyítva, noha a behozatal jelentősen növekedett. A behozatal 1956-ban 367 millió dollárt tett ki, 1957-ben pedig 432 millió dollárt, ennek ellenére az 1956 évi 356,6 millió deficit 1957-ben 337,4 millió dollárra csökkent.

A libanoni zavargások

(Folytatás az 1-5-ös oldalról.) Uliani és Rasid Karama ellen, akik valamennyien miniszterelnökök voltak.

Ugyancsak keresik El Szaad volt parlamenti elnököt és André Paron, valamint Charles Chalav volt külügyminisztereket.

Camal Dzsunbalat druz vezér hível elfoglalták az egyik esendőrőlalmást és néhány környéki falut. Magid Arszlan földművelésügyi miniszter, aki szintén az egyik druz csoport vezetője, kivált a kormányból.

Washington, (Reuters). — Az amerikai külügyminisztérium egyelőre nem nyilatkozik a libanoni helyzetről, politikai megfigyelők szerint azonban

az Egyesült Államok még nem tartja szükségesnek, hogy az Eisenhower-doktrínában vállalt kötelezettségeinek szellemében beavatkozzék az eseményekben.

Amerikai körökben annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy Libanonnak az

— Neri engedélyezték a „Canaris”-film előadását. — Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: A belügyminisztérium mellett működő filmcenzúra bizottság betiltotta a „Canaris” című német film izraeli bemutatóját, mert az csökkeníteni igyekszik a német háborús bűnösök rémtetteit.

Husszein király az óváros faláról végignézte a jubiláris katonai felvonulást

A haifai katonai internátus növendékei kapják meg a vezérkari főnök serlegét

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Tegnap megbízható forrásból beigazolást nyert hogy Husszein transzjordán király több magasrangú törzstiszt társaságában végignézte a tizedik függetlenségi napon rendezett jeruzsálemi katonai parádét. A király és kísérete az óváros faláról nézte végig Izrael hadseregének felvonulását.

Tegnap egyébként közölték, hogy a felvonuláson legszembetűnőbb egység a haifai katonai internátus növendékei voltak, amely május 29-én ünnepélyes keretek között kapja meg a vezérkari főnök serlegét. Egy másik tüzérségi alakulat a vezérkari főnök kitüntetésében részvételükkel dekoratív megjelenése miatt.

Csütörtökön egy katonai és két polgári személy ezerszázalagos részvételben részt vett az elmúlt tíz év alatt az or-

szág megőrzése s biztonságáért terén kifejtett eredményes munkájuk miatt. A díjakat délelőtt 10 órakor a hadügyminiszter telavivi hivatalában osztják ki.

Lemondott az iráki kormány

Bagdad (Reuters). — Feisal iráki király tegnap elfogadta Nuri Szaid és kormányának lemondását. Ez az első lépés az iráki-jordániai közös kormány megalakítása felé, amely valószínűleg ugyancsak Nuri Szaid vezetésével jön létre.

Husszein király tegnap megérkezett Ammanból, a parlament küldöttségének és tanácsadóinak társaságában. A királyt Feisal fogadta érkezésekor. Hivatalosan közölték, hogy a mai napot Irák nemzeti ünnepévé nyilvánították.

Mégváltoztak az idők

és az utazás időtartama fontos tényező lett az Ön uttervének megszerkesztésénél.

Valóban, a vonatút Jeruzsálemben tovább tart, mintha országúton utazna, mert a mozdony a felfelé vezető hegyi úton nem haladhat olyan gyorsan, mint a lapályon. Az emelkedés meredek és a kanyarok élesek, az utazás azonban

Jeruzsálem hegyei között

kárpótolja Önt mindezért. Kisérelje meg tehát és élvezni fogja a kényelmes utazást és a gyönyörű tájat. Az idő gyorsan telik majd és Ön frissen, pihentén és kitűnő hangulatban fog megérkezni céljához.

Mindezen felül pedig — az árak mérsékeltek.

Tel-Aviv — Jeruzsálem
1.800 font (oda-vissza)

Haifa — Jeruzsálem
3.600 font (oda-vissza)

Mindig az Ön szolgálatára.

Az Izraeli Államvasutak Igazgatósága

BIZONY IGAZ! EZ A

CIKÓRIA A KAVEMBA ARANYATÉR

8 Uj Kelet 1958 V 14